Renkli ilâveli
BAHAR
Sayısı
AKBABA
«Bahar bayramı»

Herkes derhal farkediyor... Tursil daha beyaz yıkar!

Tecrübeli ev hanımlarının tercih ettiği Tursil:

— Daha beyaz yıkar
— Çamaşırları yıpratmaz
— Elleri bozmaz
— Tamamen homojendir
— Ilık suda dahi kolay erir

Tursil'den şaşmayınız.

Tursil şimdi yepyeni kutularda gene aynı fiata satılıyor.

Siz de çamaşırlarınıza Tursil beyazlığı veriniz

AKBABA

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 19 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 1 Mayıs 1968

ORGAN NAKLİYATI!

Dr. BARNARD adını dünyada duymayan kalmadı. Bu Güney Afrikalı cerrah tanınmış bir doktordu. Bir zencinin kalbini alıp Blaiberg adlı hastaya taktıktan sonra şöhreti gökyüzüne ulaştı. Dr. Barnard, yeni bir kalb takıp yaşattığı Blaiberg'in eline eski kalbini verdi:

— Al eski kalbini... dedi.

Tıpkı bir dişçide çekilen dişini seyreden adam gibiydi Blaiberg... Yeryüzünde kalbini eline alan ilk adam unvanını kazandı.

Güney Afrikalı cerrah'ın yaptığı ameliyat üzerine her ülkede organ nakline hevesler arttı. İstanbul'da Belediye Hastahanesinde de bir böbrek nakli ameliyatı yapıldı. Recep Ilgar adında bir köylü yatıyordu hastahanede... Ve aynı hastahanede Yusuf Özer adlı bir vatandaş daha yatıyordu. Yusuf Özer'in bir böbreği işe yaramaz hale gelmişti, ikincisi de pek iyi çalışmıyordu. Recep Ilgar doktorların telkiniyle bir böbreğini Yusuf'a bağışladı. Recep'i de Yusuf'u da yatırdılar bıçağın altına... Aldılar Recep'ten böbreği Yusuf'a taktılar.

Kıyamet koptu memlekette... Tebrikler yağmaya başladı. Bu olayın sessiz kahramanı ise Recep Ilgar'dı.

Öyle ya, durup dururken insan böbreğini —hem de karşılıksız— verir miydi başkasına?

Gerçi bizim Bâbıâli basınında ikide bir bazı haberler çıkar, okursunuz:

«— Bir vatandaş gözünü satışa çıkardı!»

Neden çıkarmıştır bu vatandaş gözünü satışa? Ya çoluk çocuğuna bakamadığından, ya aç kaldığından... Sokaklarımızda binlerce gizli ve açık işsiz yarı aç dolaşır. İnsan aç kaldı mı alimallah yapmıyacağı yoktur. Gözünü de satışa çıkarır, dişini de satışa çıkarır, böbreğini de satışa çıkarır, ciğerini de... Hattâ aç kalıp kendini satışa çıkaran çok insan görülmüştür. Her gün gazetelerde okuduğumuz randevu evleri baskınları da bu dramın bir ayrı perdesidir. Randevu evlerinde kendilerini satışa çıkaran kadınların içinde salt namussuzluğundan bu yola dökülmüş olanlar devede kulaktır. Daha küçük yaşta kandırılanlar yanında, açlık ve yokluk yüzünden bu sonu gelmez mesleğe düşenlerin sayısı fazladır.

Ne var ki Recep Ilgar'ın durumu başka...

Recep hiç gereği yok iken, insanlık uğruna:

— Verdim böbreği... demiş.

Recep'in böbreğini alıp Yusuf'a taktıkları zaman Türkiye yerinden oynadı. Sağlık kurumları, üniversiteler, Kızılay, basın, valiler, Bakanlar Recep'i tebrik ettiler, sırtını sıvazladılar:

— Aferin oğlum Recep! dediler, insanlık böyle olur, sen örnek bir vatandaşsın.

Ve Recep'e bir kat hediye ettiler.

Ama ne yazık ki Recep'in böbreği bir işe yaramadı. Yusuf Özer'in vücudu reddetti böbreğini Recep'in... Doktorlar düşündüler taşındılar, Recep'in böbreğini Yusuf'un vücudundan çıkarmaktan başka çare bulamadılar. Zavallı böbrek çıkarıldı. Eski sahibinin eline verildi. Recep Ilgar, eline verilen böbreğine mahzun mahzun baktı...

Böbrek gitmişti, ama Recep de bir kat sahibi olmuştu şu kavanoz dipli dünyada...

Şimdi Recep bir böbreğe bir kat kazanmış oluyor. Bu garip hikâye, memlekette çok kişiyi heveslendirmiş olsa gerektir. Söylediğimiz gibi bizde gözünü, böbreğini ve mümkün olan başka organlarını satmak isteyen şunca vatandaş vardır. Artık gazetelerin küçük ilânlar köşesinde «satılık organlar» diye bir köşe açılsa yeridir:

«— Acele sol böbrek satışa çıkarıldı. Mutavassıt kabul edilmez. Müracaat: Zeytinburnu, Yokluk sokağı, 69 numara, Hüsamettin Dengesiz.»

«— Sahibinden sağ göz satılık. Koyu kahverengi. Taksitle satış mümkündür. İsteyenlerin Sağmalcılar'da kahveci Cemal'e müracaatı.»

«— İşsizlik sebebiyle satılık kulak... İyi işitir, arızası yoktur, kelepiri kaçırmak istemiyenlerin Köprü altında İsmail Bezgin'e başvurmaları.»

Böylece Türkiye'de belki de dünyanın en büyük organ pazarı kurulacaktır. Londra borsası gibi bir şöhrete de sahip oluruz. Dünyanın her yanından bize başvururlar, böylece memlekete bir döviz kaynağı sağlanmış olur.

Ama öyle sanıyoruz ki bazı organlarımızın satışından kaybettiğimiz döviz, bu yoldaki ticareti de boşa çıkaracaktır. Çünkü malûm, biz şu yoksul halimizle dünyaya beyin ihraç eden bir ülkeyiz... Nerede bir iyi yetişmiş doktorumuz, mühendisimiz, bilginimiz varsa Amerika'nın yolunu tutuyor... Böbrek satışıyla, göz satışıyla bu kayıbın önüne geçmek de mümkün değildir.

AKBABA

İlkbahar

Bir eski şiirde, ilkbahara mevsimlerin gençliği denir, gençliğe de hayatın ilkbaharı.

Ne var ki mevsimlerin gençliği, büyük-küçük, çocuk-ihtiyar demeden herkesin sırtına aynı sıcaklıkla vurur.

Erik ağacında açan çiçek ilkbahardır, toprakta taze ot kokusu ilkbahardır, bahçedeki sarı papatya ilkbahardır, denizden gelen mavi rüzgâr ilkbahardır, tarlada kırmızı gelincik ilkbahardır.

Ve yüzü çizgi çizgi gülen ihtiyar ilkbahardır, kahkahalar atan çocuk ilkbahardır, ak saçına güneş vuran nine ilkbahardır, gözlerinde sevincini taşıyan delikanlı ilkbahardır.

İlkbaharda insanlar evren gibidirler. Ağaçlar gibi çiçeklenir onlar da... Damarlarında ilkbahar sürgünleri kımıldar ve yürekleri yaprak yaprak eğilir ilkbahar rüzgârına...

Sevgili AKBABA okurları, Bahar Bayramınız ilkbahar kadar güzel olsun.

AKBABA

TOPRAK REFORMU!

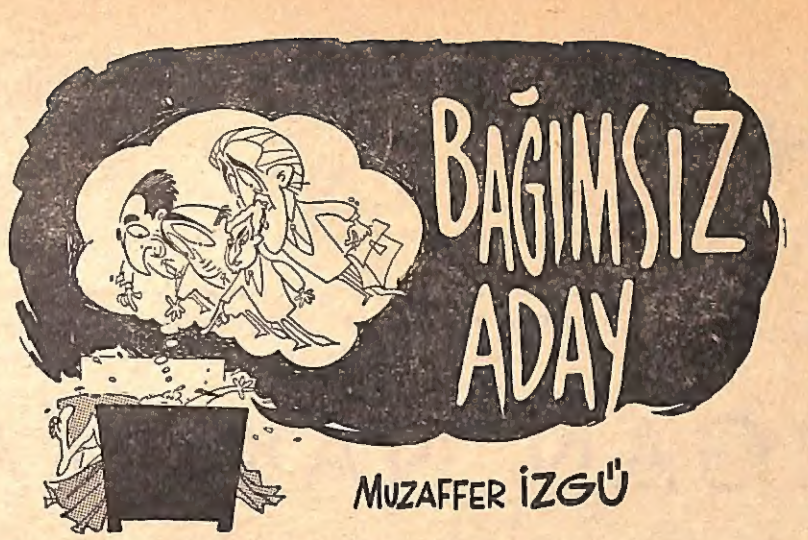

BENİM rüyalarım nedense hep renkli Türkçe sinemaskop olduğu gibi, Hint filmleri kadar uzundur da... Bugüne dek, şöyle kısacık bir rüya olsun göremedim. Kafamı bir yastığa koydum mu tamam, başlar bizim rüyalar, sabah uyanıncaya dek devam eder. Bu yüzden çok rahatsız uyurum. Yattığım yerden yumruklar mı atmam, tombalaklar mı atmam, perendeler mi dönmem, nutuklar mı çekmem? Sabahleyin yatağın çarşafını yerlerde bulurum. Yorgansa, o zaten yatar yatmaz yere düşer. Yere düşmese bile, cenkleşirken cenkleşirken yorganın kılıfını söker, hiç haberim olmaksızın kendimi kılıfla yorgan arasında bulurum. Sabahleyin de bangır bangır bağırırım:

— Çıkarın beni bu torbanın içinden! diye.

Evlenmezden önce zavallı anacığım, her gün kılıfın bir bu yanını diker, bir o yanını dikerdi... Kılıfın yalnız tek tarafını söktüğüm günler, kadıncağız sevinir:

— Çok şükür bugün bir yanını sökebilmişsin oğlum, derdi.

Evlendiğimde karım, ancak bir kaç yıl dayanabildi bu halime. Ondan sonra hem ayrı yatmağa başladı, hem de kılıfsız yorganlarla bana sabahı ettirmeğe başladı... Hani, hakkı da yok değil kadıncağızın. Bir gece rüyamda serserinin birini döveyim derken, basmışım yumruğu yanımda mışıl mışıl uyumakta olan karıma. İşte o gün oldu, hemen ayrıldı bizim yataklar. Şimdi odanın bir köşesinde o yatar, bir köşesinde de ben...

Neyse... Ben size dün geceki rüyamı anlatacaktım. Size diyorum, çünkü karıma asla rüyalarımı anlatamam. Yeni evliyken bir iki kere dinlediydi de, o günü ne yemek pişirebildiydi, ne ortalığı toplayabildiydi, ne de temizlik yapabildiydi... Benimkiler rüya değil, mübarekler üç perdelik dram, Nobel mükâfatlı roman, Oskar mükâfatlı tarihî film... Kaç kez rüyalarımda Napolyon'a akıl vermişimdir, kaç kez Arslan Yürekli Rişar'ı tokatlamışımdır, kaç kez Kleopatra'yı yatağımdan kovmuşumdur...

Hayırdır inşallah, dün gece rüyamda aklıma adaylığımı koymak gelmiş. Bunu tutmuşum çok sevdiğim arkadaşım Ercüment'e açmışım. O da herkese yaymış... Baktım bir telefon, Başbakandan:

— Hüsnü'cüğüm, sizi aramızda görmekten zevk duyacağız. İktidarın sizin gibi kıymetli arkadaşlara ihtiyacı var. Hı, ne diyorsun bakalım?

— Yok sayın Başbakanım, öyle bir şey yok, dedim.

— Olmaz bizden koyacaksın!

— Hele bi düşüneyim.

— Canım bunun düşünecek nesi var?

— Düşüneyim de ben size haber veririm.

— Bak, adaylığını başka yerden koyacak olursan, darılırım sonra sana!

Telefonu karşılıklı kapattık. On dakika aradan ya geçti, ya geçmedi, baktım bizim kapının zili çalıyor. Oğlum gitti açtı ve bağırdı:

— Babacığım Bülent amca gelmiş!

— Hangi Bülent amca oğlum?

— Ecevit amca babacığım, Ecevit.

Kapıya çıktım:

— Buyur Bülent bey, hoşgeldin, sefa geldin! dedim.

— Yok girmeyeyim Hüsnü'cüğüm, işim çok...

— Düzen değiştirme işleri değil mi?...

— Vallahi Paşamın sana çok selâmı var!

— Evet?

— Şayet koyacaksa bizden koysun diyor.

— Hele bi düşüneyim Bülent'çiğim.

— Vallahi bizden koyarsan, yemin sana, genel sekreterlik senin. Ahacık, istersen şuracıkta devredeyim! Ortanın solu fakirin yolu, bir de bu düzen değişmelidir, tamam...

— Hele bi düşüneyim.

— Ama Paşam rica ediyor.

— Düşüneyim Bülent'çiğim, bu işler hiç aceleye gelmez.

— Canım bunda düşünecek ne var?

— Ben size fikrimi sonra bildiririm. Yahu geçseydin içeri, zeytin vardı, çay vardı, oturur karşılıklı bir kahvaltı ederdik.

— Yok yok bana müsaade. Haydi hoşça kal, sen kararını verirken arkanda büyük Türk Milleti var. Sakın bu milleti unutma!

Gitti... Kahvaltımı edip yola çıktım. Tam köşenin başında Turhan Feyzioğlu ile karşılaşmayayım mı?

— Oooo Hüsnü'cüğüm!...

Boynuma sarıldı, yanaklarımdan şapur şupur öptü:

— Nasılsın arslanım? dedi.

— Sağol, dedim.

— Ben de sana geliyordum.

— Hayrola?

— Yahu mademki adaylığını koyacaksın, bizim Güven Partisi ne güne duruyor be kardeşim. Güven dedin mi, şipşak güven!...

— Vallahi daha kararımı vermedim.

— Otur hele otur!

Kaldırıma çömeldik:

— Bana bak, bizden koyacaksın Hüsnü'cüğüm. Biliyorsun, beşyüz bin liramız var. Allahın izniyle biz bu parayla seçimi kazanırız. Söz sana, seni de başbakan yapacağız. Biraz da sen idare et şu memleketi yahu! Hadi, yeter ki sen şu işe he de!

— Diyemem Turhan bey!

— Ama neden?

— Daha kararımı veremedim.

Tam biz böyle konuşurken, yolun öte kıyısından Mehmet Ali Aybar gözüktü. Turhan bey:

— Aman Hüsnü'cüğüm, ben bu adamı hiç sevmem, bana müsaade. Şayet bizden koymazsan, şunu bil ki, tarih bunu da yazacaktır... dedi.

— Düşüneyim Turhan'cığım.

Aybar:

— Ayıp ayıp yahu! diyerek boynuma sarıldı. Yahu kardeşim bu memleketi biz kurtaracağız. Yoksa inanmıyor musun buna? Gel, sen de bizim saflarımıza, bu kurtuluş savaşına katıl! En yüksek makamı sana veririz. Yeter ki sen bu işe evet, de...

— Diyemem Memet bey!

— Neden?

— Daha kararımı vermedim de ondan.

— Yahu etme eyleme, gel şu kompradorların defterlerini beraber dürelim!

— Olmaz Memet bey, henüz kararımı vermedim

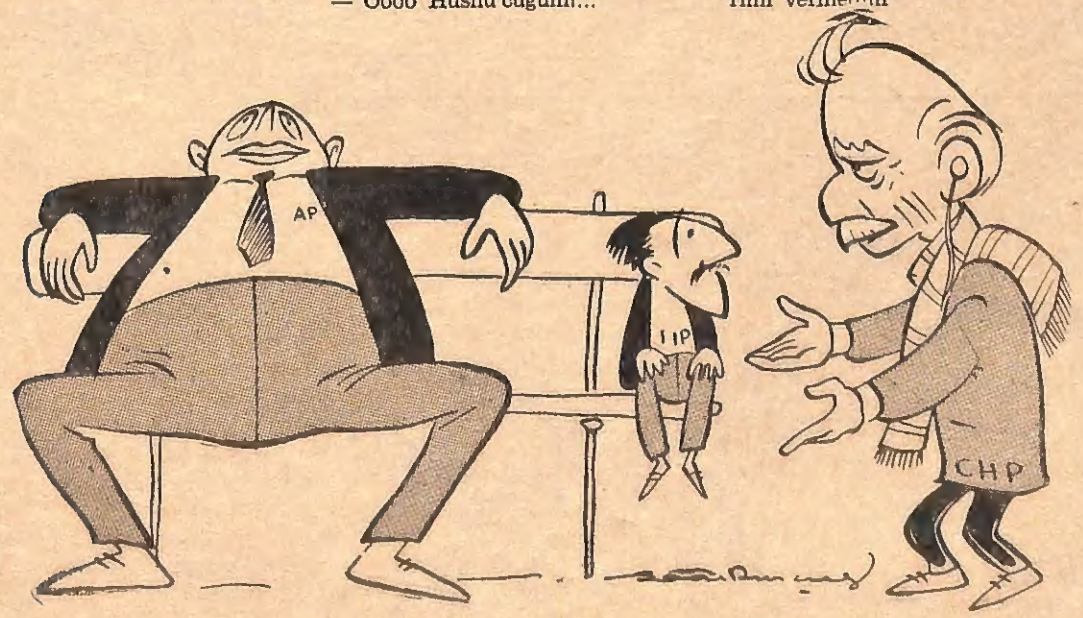

İnönü — Kalk ortanın solundan, ben oturacağım!

— Pekiyi, ama sakın benimle konuşmadan başkasına kapılma! Sonra bu millete karşı sorumluluktan kurtulamazsın, millet önünde suçlu düşersin! Bir gün gelir vicdanına hesap vermek zorunda kalırsın!

— Olur olur, konuşurum.

Berbere uğradım. Berber çırağı:

— Sizi biraz önce Bölükbaşı aradı, dedi.

— Traşı mı varmış?

— Yoo Hüsnü ağbi, sizinle çok hayatî bir şey konuşacakmış. Ama yine gelecek!

— Ne, yine mi gelecek? Bana müsaade, ustana söyle, sonra gelirim.

Traş olmadan kaçtım. Ama kasaba uğrayınca Bölükbaşı'yla burun buruna geldim. Kıyma alıyordu:

— Hay Allah, dedi, seni gökte ararken yerde buldum yahu!... Kardeşim adaylığını koyacakmışsın, doğru mu?

— Daha kararımı vermedim.

— Öyle şey olur mu canım! Karar veremeyen kız ya evde kalırmış, ya da derde kalırmış. Gel sen bizim partiye, evelallah adaylığımızı Kırşehir'den koyalım... Şurdan hemen gidelim bizim terziye, verelim ölçünü. Sana da âlâsından bir kıspet diksin. Giyelim kıspetleri, çıkalım güreş meydanına. Bi güreş tutuşalım, bi elense, bi kabakucak, görsün millet seçeceği insanların ne denli arslan kişiler olduğunu... Hele bir de davul tuttuk mu, bir de tellâl, dolar taşar yahu bizim minderin her yanı. Ondan sonra bas nutuğu.

— Vallahi Osman bey, kararımı vermedim daha!

— Bak Hüsnü bey kardeşim, söz sana namussuzum, bütün radyo konuşmalarım senin. Hepsinde sen konuş... Haydi canım, benden daha büyük bir fedakârlık bekleme!

— Olmaz Osman'cığım.

Zor yakamı kurtardım. O hâlâ arkamdan:

— Gel yahu, kıyma var, evde rakı da var, orada konuşur bir karar veririz, diyordu...

Alparslan Türkeş'i ağaçların arkasından görür görmez yolumu değiştirdim. Belli ki adam, acele acele bizim eve gidiyor...

Neyse... Sonunda baktım liderlerin tümü seçimi, propagandayı bırakmışlar; her gün bizim kapıdalar:

— Yahu Hüsnü, kardeşim, gel, etme eyleme, adaylığını bizden koy yahu! diyorlar.

— Cık!...

Nihayet bir gün onlara kararımı açıkladım:

— Arkadaşlar, bağımsız koyacağım!

Adamcağızlar bir üzüldüler, bir üzüldüler ki, nerdeyse ağlayacaklar.

— Etme be Hüsnü kardeşim, etme be! diyorlar.

— Yok arkadaşlar, kararımı verdim, bağımsız koyacağım.

En yufka yüreklileri Ecevit'miş:

— Ya ben şimdi Paşa'ya ne diyeceğim? diyerek ağlaya ağlaya gitti.

Rüya bu ya, seçimler oldu, sandıklar açıldı... Ulan aman, tüm oylar benim değil mi? Bir tek oy yok öteki partilere... Eh artık, tebrik etmeğe gelen gelene. Hepsi de aynı şeyi söylüyorlar:

— Yahu Hüsnü'cüğüm, adaylığını bağımsız olarak koyacağını önceden söyleseydin de, biz de boşu bosuna, gece sabahlara dek gensoru önergeleri hazırlayacağız, engellemeler yapacağız diye uğraşmasaydık be kardeşim! Sen adaylığını koyduktan sonra Milli Bakiye kalkmış, kalkmamış ne farkeder? Bak, hepimizi açıkta bıraktın. Gözünü seveyim, genel seçimlerde de böyle yapayım deme!

Bir uyandım ki, o güne dek hiç yapmadığım bir şeyi yapmışım. Yatağımın içerisinde çırılçıplağım... Bir ter, bir ter demeyin gitsin. Sıkıntıdan üzerimde nem varsa çıkarıp çıkarıp atmışım...

Muzaffer İZGÜ

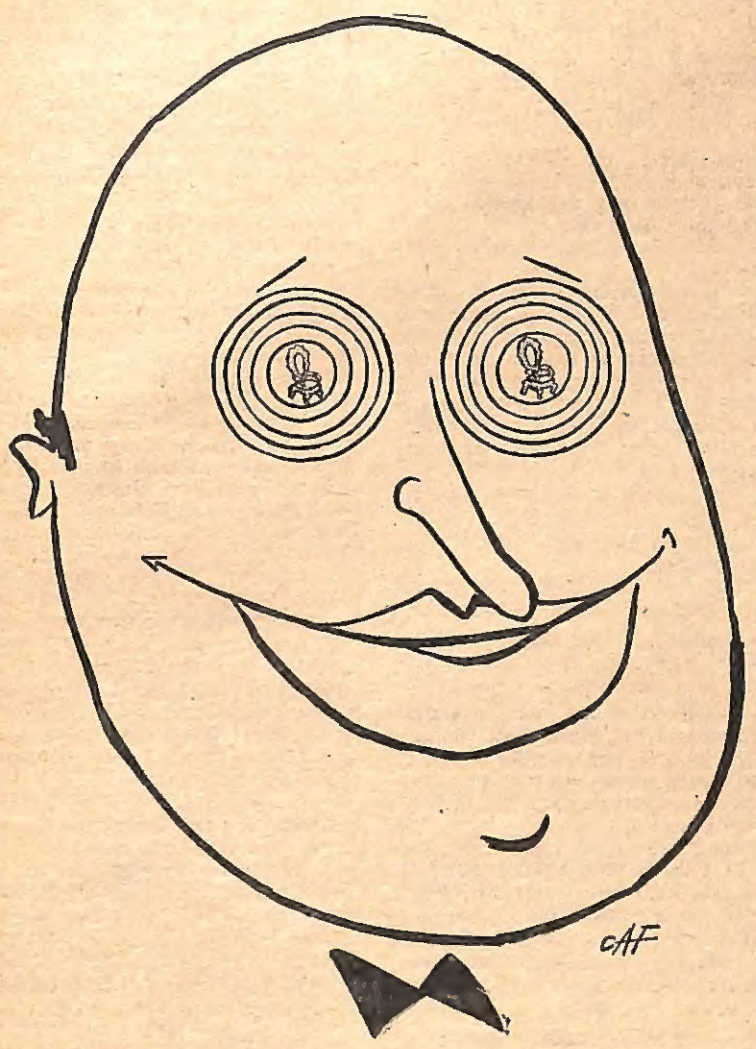

SEÇİM HEDEFİ!

— Biraz uzun konuştum ama, oyu da aldım!

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Kapan susam kapan!

İNSAN ruhunun cendereden hoşlanan tarafları vardır. Bunun belirtilerini sert komutlarla sağa sola dönüp uygun adım yürüyerek izci talimi yapan çocukların keyifli yüzlerinde de görebilirsiniz, diktatör boyunduruklarına kuzu kuzu boyun uzatan toplumların davranışlarında da.

Şimdiye kadar böyle merakların daha çok erkek psikolojisinin özelliklerinden olduğunu sanırdık. Yanılmışız. Son zamanlarda yurdumuzda gittikçe netleşen bir gelişim, ezici disiplinle hizaya getirilmeğe düşkünlükte bazı kadınların erkeklere taş çıkartabileceklerini gösteriyor.

Belirsiz kaynaklardan beslenerek günden güne hızını arttıran bir kampanya ile makalelerde, konferanslarda, vaızlarda, gizli ve açık çeşitli toplantılarda kadınlarımıza «hadlerini bilmeleri» telkin edilmekte.

«Had» dedikleri de ne had! O çizgiyi çizmeğe kalkanların kadınlarımıza söyledikleri sözler küçük düşürücü öğüt ve hattâ azar niteliğini kat kat aşıyor da, düpedüz hakaret oluyor.

İşin tuhafı, bu yoldaki telkincilerin en başarılı görüneni de bir kadın. Bir «örtülü kadınlar ordusu» kurulması fikrini yaymak için Türkiye'yi köşe bucak dolaşan bu tazenin her yerde tekrarladığı parlak düşüncelerden örnekler:

— Kadınlar âciz yaratıldıklarını kabul etmeli, «Eşit olacağız» diye ter ter tepinmekten vazgeçmelidirler.

— Yüzüne vurmamak ve bir tarafını zedelememek şartıyla erkeğin kadını dövmesine cevaz vardır.

— Kendisine lâf atılmamasını isteyen kadın, yalnız yüzünü ve ellerini açıkta bırakacak tarzda giyinmelidir. Erkekler açık dolaşan kadının her uzvuna lâf atarlar.

— Açık giyinen kadın kartpostal gibidir; eline alan herkes göz gezdirir. Kapalı kadın ise mektuba benzer; onu yalnız sahibi okur...

Falan filân... Bu cevherleri dinlemek için bir kısım hanımlarımız salonları doldurup sokaklara taşıyor, oralarda vecd içinde of çekip baş sallıyorlar.

Kendi bilecekleri iştir; vatandaşların hakaretten hoşlanmasını yasaklayan bir madde yoktur kanunlarımızda. Giyim konusunda ise bizce yasaklar büsbütün gereksizdir. İsteyen nasıl açılabiliyorsa, her isteyen de rahatça kapanmalı, hattâ kilitlenmelidir.

Ancak, konferansçı hanım öyle yollardan bir takım kötülüklerin önlenebileceğini gerçekten umuyorsa, fazla iyimser olduğunu belirterek kendisini hayâl kırıklıklarından korumak isteriz.

Edebi, insan kafalarında değil de kumaş metrekaresinde arayan bu hanım, erkek edepsizliğinin nerelere varabileceğini tahminde pek safça yanılıyor. Söz gelişi, her tarafı örtülü bir kadının açıkta bırakılmış yüzü ve elleri bunalım içindeki bir erkeğin beyninde en cüretli filmlerin oynamağa başlayıvermesine yeter de artar bile.

Lâf atmağa gelince, toplumdaki gerilimler arttıkça yaygınlaşan bu sporun, kadınları örtmekle önlenebileceğini sanmak da erkek hayâl gücünün sınırlarını tahminde fazlaca aldanmak demektir. Her tarafını kapattıktan sonra peçe takıp eldiven giymiş bir hanım dahi erbâbının önüne düşerse şöyle iltifatlarla kulakları okşanabilir:

— Ambalâja bak, ambalâja!

— Bayatlamasın diye mi sarıp sarmaladın ablacığım?

— Anafor olsa da kapalı havuzda göz banyosu yapsak...

Hele kartpostal benzetmesi pek ters düşmüş. Zira terbiyeli ve iyiniyetli insanlar başkalarının kartpostallarına göz gezdirmezler. Niyet bozulduktan sonra da, kırmızı balmumuyla kapatılmış mektupları bile çaktırmadan okumanın türlü yolu vardır.

Aslında, kadınları örtmek hevesi bütün toplumun üstüne bir örtü çekip altında rahatça parmak oynatmak niyetiyle bağlantılıdır. Öyle bir program gerçekleştirildiği zaman hanımlarla birlikte birçok ödenekler de örtülü olacak, çeşitli dolaplar büsbütün kapalı kalacaktır.

Burnunun ucundan başka hiçbir yerini göstermiyecek gibi giyinmiş bir maliye memuresi bir vergi kaçakçısına «Aç bakalım şu defterleri, açıklıkta fayda vardır» diyebilir mi?

Diyemez; gülünç olur. İşte 1968 yılında Türk kadınlarının örtülmesi yurdumuzda her terslik karşısında ağzı kapalı duranların çoğaltılması programına bir büyük zafer kazandıracaktır.

Söz konusu kampanyanın gerisindeki kapalı hesap da budur.

Refik ERDURAN

Resmî otorite

VEDAT SAYGEL

EFENDİM bir dairede resmî otoritenin korunması, sorumlu kişilerin tutum ve davranışlarına bağlıdır. Bunun aksi ise otoriteyi ortadan kaldıracağı gibi, saygı da yerini lâubaliliğe bırakır. Ondan sonra âmirle memuru birbirinden ayırdedebilene aşkolsun.

Örneğin, ben neden kol ağızları liflenmiş bir ceket giyiyorum? Neden gömleğim kolalı değil? Eşim kola yapmayı mı beceremez? İstesek de ceketin yenisini alamayız ama, kol ağızlarını da mı dikemez? Pekâlâ diker. O halde neden salkım saçak dolaşıyorum? Maaşı en az, kıdemi en yeni memur olduğum ilk bakışta anlaşılsın diye...

Neden Muhittin beyin giydiği ceketin kol ağızları lif lif değil? Neden gömleği kolalı, pantalonu ütülü? Servis şefi olduğu için...

Hasan beyin göbeği neden masanın üstüne dökülür? O kapkalın boynu neden sağa sola bakarken bin zahmetle bükülür? Daire müdürü olduğu için...

Eğer hepimiz aynı yapıda, aynı giyimde olsaydık, daireye gelen vatandaş kimin memur, kimin şef, kimin müdür olduğunu nasıl anlayabilirdi? Kim kime emir vermeye cesaret edebilirdi?

Teşkilâtı kuranlar devlet otoritesini korumanın çarelerini aramışlar, sonra bunu maaş ayarlamasında bulmuşlar.

Bana:

— Al bakalım şu beşyüz lira maaşı ki, memur olduğun anlaşılsın, demişler.

Servis şefine yırtık ve kolasız dolaşmıyacak kadar farklı maaş vermişler. Müdür yapacakları kimsenin göbekli olmasına da, bilhassa dikkat etmişler.

Biz de büyüklerimizi utandırmamışık hani. Mevkiler arasındaki bu görünüş farkını kapatmamak için âmiri memuru, elimizden geleni yapmışık. Yıllar yılı ne benim ceket yenilendi, ne şef bir gün olsun daireye kolasız gömlekle geldi, ne müdürümüzün göbeğine nazar değdi. Bizim ceket yama tutmaz hale geldikçe şef elbise değişti, şef elbise değiştikçe sayın müdürümüz şişti, mevkiler arasındaki fark daha da kesinleşti. Taaa ki o leblebici görünüşlü adam gelene kadar bu böyle gitti.

Sırtında Mahmutpaşa işi bir hazır elbise, ayaklarında asker postalına benzer rengi biçimi belirsiz pabuçlar vardı. Hele durduğu yerde bir eziliyor, bir büzülüyor, konuşurken bir kızarıyordu ki, tam iş takibine gelip de, kime müracaat edeceğini bilmeyen bir vatandaş tipi. Günde buna benzer binlercesini gördüğümüzden, önemsemedik bile. Sabah daireye adımımızı atar atmaz evraklara saldıracak değiliz a. Biz de insanız. Bizim de canımız var. Arkadaşların kimi çayını yudumluyor, kimi birbirine hal hatır soruyor, kimi gece gördüğü rüyayı anlatıyor, o da ürkek adımlarla ha bre koridorda dolaşıyor.

Odacı Rasim efendi ne istediğini sormuş:

— Müdür beyi görecektim, demiş.

— Git usulü ile söyle, dedik odacıya. Madem müdürü görmek istiyor, saat onbirde teşrif etsin. İş takibine gelen bunca vatandaş arasında, ayaklara dolaşmak olmaz.

Gitti geldi Rasim efendi.

— Ziyanı yok, burada beklerim, demiş.

Tepem attı! Tam:

— Arkadaş burası kahvehane değil, saat onbirde gel dediler, efendi efendi git işte! demeyi düşünürken, bizim İhsan:

— Aman dikkatli ol, dedi. Bakarsın müdürün bir yakını falandır, dertsiz başını derde sokarsın.

Odacının iskemlesinin yanına bir iskemle daha koyup, oturttuk misafiri. Biraz sonra soluk soluğa yanımıza gelen Rasim efendi:

— Müdürü bekleyen meğer kimmiş biliyor musunuz? dedi.

— Yooo... Kimmiş?

— Yeni tâyin edilen müdür muavini...

— Olamaz! dedik.

Evlâtlarının üstüne yemin ediyor Rasim efendi. Koridorun öbür ucunda müdürün oda kapısının yanında oturan misafire kaçamak bir göz atan Hüsnü bey :

— Ben de aynı fikirdeyim, dedi. Olamaz!

— Yapmayın bey, adam hayatını anlattı bana. Vakitsiz evlendiği için geçim sıkıntısı çektiğinden, yüksek tahsilini tamamlar tamamlamaz münasip bir memuriyet için Bakanlığa müracaat edip, eş dost yardımıyla ve sekizyüz lira aylıkla bir muavinlik kopardığını kendi söyledi bana.

Hüsnü bey:

— Olmaz kardeşim, dedi. Ne söylerse söylesin olmaz!

Yalvarırcasına sordu odacı:

— Neden?

— Şunun kılık kıyafetine baksana... Benimkinden farklı mı?

— Memur kıyafeti işte.

— O memursa, ben burada neciyim? Ben memursam, o neci?

— Öyle ya canım, dedi arkadaşlar. Muavin dediğinin müdürünkine yakın göbeği olmalı. Mevkiine uygun giyimi olmalı. Gören, seni muavin, onu odacı sanır. Oysa leblebicinin biri...

Yeni gelen muavin, ertesi gün işine başladı. Başladı ama, arkadaşlar arasında ismi de «Leblebici» kaldı.

Bir evrak imzaya mı yollanacak? Zile basıp, gelen odacıya:

— Rasim efendi kardeşim, şunu Leblebiciye götürüp imzalatıver, diyoruz.

Bir müracaatçı müdür muavinini mi soruyor:

— Bak, diyoruz. Şu ilerde leblebici kılıklı biri var ya? Muavin o işte!

Leblebici aşağı, leblebici yukarı derken, dilimiz bir alışış alıştı, telefonla arayanlara bile:

— Kimi, Leblebiciyi mi istiyorsunuz? diyoruz.

Bizim tutumumuzun aksine, adam bir hoş görünme çabasında ki sormayın. Gidip gelip hatırımızı soruyor, haftada bir odacı dahil hepimize çay kahve ısmarlıyor, sözüm ona arkadaşlık kurmaya çalışıyor. Gırgır çoğalınca işler yattı. İşler yatınca müdürün beyni attı! Sormuş soruşturmuş, bu lâubaliliğin, muavinin başının altından çıktığını duymuş. Arkadaşlar:

—Efendim, demişler, iş takibine gelen vatandaşın bile odacı sandığı bir adam, dairede bir âmir durumunda olduğunu mesai arkadaşlarına kabul ettirebilir mi? Geleneksel resmi otorite, onun işe başlamasıyla sarsılmıştır, kendisine çeki düzen vermeden, dairenin eski çalışma temposuna girmesinin imkânı kalmamıştır!

Bizimle özel bir toplantı yapan müdür:

— Adam harcamak kolaydır ama, adamı verimli hale getirmek güçtür, dedi. Bu arkadaşımızı sabır ve ciddiyetle işlersek, devlet hizmetlerine değerli bir eleman kazandırmış oluruz. Henüz talebe ruhlu bir genç. Ne insan çalıştırmasını biliyor, ne de insan gibi yaşamasını...

Odacı Rasim efendinin anlattığına göre, ertesi sabah iki kahve ısmarlayıp, muavin beyi almış karşısına. Üşüştük kapıya. Kimimiz anahtar deliğinden, kimimiz dışarıya akseden seslerden konuşulanları duymaya çalışıyoruz. Anahtar deliğine poz vermiş sanki. Ellerini önünde kavuşturmuş, müdürün karşısında kuzu kuzu duruyor.

— Oturun, dedi müdür.

Karşısındaki koltukta büzüle büzüle kayboldu. Konuya nasıl gireceğini müdür de düşünmemişti anlaşılan. Yaşını sordu, kaç yıllık memur olduğunu sordu:

— Bakın kardeşim, dedi, geleceğin müdürü sayılırsınız.

Beriki sinek gibi vızıldadı:

— Teveccühünüz efendim.

— Bir müdürle, tabandan bir memur arasındaki farkı takdir edersiniz her halde.

— Bir sorumluluk farkı olduğu muhakkak, diye vızıldadı beriki.

— Yalnız sorumluluk mu?

— Başka bir fark düşünemiyorum efendim.

— Sizi ilgilendiren bazı özel konuları açıkça konuşmama müsaade eder misiniz?

— Rica ederim, dilediğiniz gibi konuşabilirsiniz.

— Devlet otoritesinin sarsılması gibi bir durumla yüz yüze kalmasaydık, özel hayatınızı söz konusu etmek istemezdim. Biliyorsunuz, otorite, kişinin kendini saydırmasiyle korunur. Karşınızdakinin saygı duyması ise mevkiinize yaraşır giyim ve davranışlarda bulunmanızla mümkün olur.

O, başı önünde dinledikçe, müdür söyledi:

— Resmî otorite, bir muavinin temiz pak giyinmesini emreder, dedi. Yaşadığı hayatın, görüştüğü kimselerin mevkiine uygun olmasını emreder, dedi. Daire arkadaşları ile âmir memur ilişkilerinin dışına çıkılmasını meneder, dedi.

Fakat insanoğlu bu. İyilikten anlamaz ki... Hemen oracıkta istifasını verip, müdüre:

— Resmî otoritenin emrettiklerine, bizim maaş zor yeter, dedi.

Allahtan o gitti de, resmî otoriteyi kurtardık. Şimdi daireye gelen vatandaş eskisi gibi ilk bakışta odacı kim, memur kim, şef veya müdür kim şıp diye anlıyor. O, sadece milleti şaşırtmak istiyordu o kadar!

Dün haber aldık ki, bize muavin olarak gelen o hımbıl, bir gecekondu semtinde ikiyüz lira kira ile oturmuyor muymuş? İyi ki çekti gitti. Yoksa gecekondudan kurtulamayan bir müdür muavini, devletin resmî otoritesini mi kurtarabilirdi? Üstelik kendini gören arkadaşlardan birine de:

— Sekizyüz lira maaşla başka nasıl geçinilir? demiş.

Allah akıl vermiş, devlet mevki... Geçinmeni de hükûmet mi düşünecek ki?...

Vedat SAYGEL

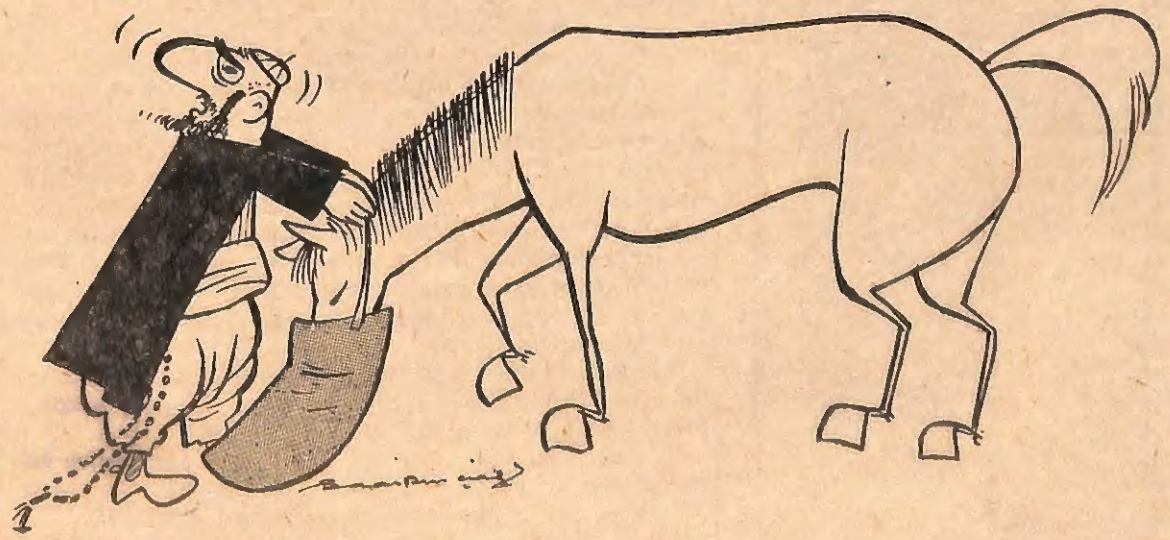

Yazısız

— Sen bana boş verdin, ben de sana boş vereceğim!

Geçmiş Zaman Olurki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

SEÇİM ŞİİRLERİ

NEYE şaştınız? Aşk şiirleri, kahramanlık şiirleri, mizah şiirleri olur da seçim şiirleri olmaz mı?

Türkiye'de mebus seçimi yenidir ama, seçim şiirleri çok eskidir. Size misalleri hep dünkü şairlerimizden vereceğim...

İşte mayıs... Bütün ümitler, baharın bu tatlı, bu ışıklı günlerinde. Ne dersiniz, büyük kalabalık, nüfusumuzun 100 de 80 ini aşan köylü dayı acaba hangi partiyi tutacak bu sefer?...

Merhum Tevfik Fikret bile, galiba ölümünden otuz sekiz yıl sonraki seçimlerin mayısta yapılacağını ve Türk köylüsünün en ağır basan topluluk olacağını yarım asır önce sezmiş ki, bir mısraında, mayıs ile köylü arasında benzerlik kurmuş:

Mayıs bir köylü kızdır, sâf-u dilber, şûh-u sevdakâr!

Diyor... Evet, şairin hakkı var: Mayıs, seçim ayı olduğuna göre onu köylüye benzetmek, politika icabı, yerinde bir teşbihtir.

Şimdi, yalnız İzmir'de üç bini aştığı söylenen adayların gönlünde, sade o güne bir an evvel kavuşma arzusu var, o mes'ut bahar gününe...

İşte, yarım asrın gerisinden, şair, neşe ve saadet umduğu o bahtiyar ânın hasretini çekiyor:

Bahar olsun, bahar olsun da gönlüm
Biraz def'i melâl etsin diyordum!

Fakat, bir de seçim sabahını düşününüz: Radyo, damla damla haberler yağdırmakta... Ajanslar, her saat başı birkaç sandık açıyor...

Kazananları, büyük şair Bâki'nin şetaretli Safiye Aylâ'nın sesiyle plâkta beklemektedir:

Esti nesim-i nevbahar
Açıldı güller subhudem!
Açsın bizim de gönlümüz,
Saki medet sun câm-ı cem!

Kaybedenler için de Divan Edebiyatımız çığlıklarla doludur:

Bir mevsim-i baharına geldik ki âlemin
Bülbül hamûş, havz tehi, gülistan harap!

Gece, uzak bir bahçede bir bülbül mü dem çekiyor? Şair, sizin o andaki duygularınızı çoktan mısra haline koymuştur:

Ötme ey bülbül-i âvare ki hicran uyusun!

Fakat, hangi partinin hangi listesinde olursanız olunuz, seçimi kaybettinizse, Halide Nusret'in kimbilir nasıl bir iç acısiyle, otuz yıl evvel koparıdığı büyük çığlığı siz de tekrarlayabilirsiniz:

Git bahar!. Git bahar!.. Uzaklarda gül!..

Taaa, dört yıl sonra gelecek mayısa kadar...

Yusuf Ziya ORTAÇ

24 Şubat 1954

— Paşa yine sol tarafından kalkmış!...

Paratoner Aziz Nesin

BİR Sanat Tiyatrosu kuracağız ama paramız yok. Vali emekli-sının oğlu olan arkadaşımız, bir tulûat kumpanyasıyla turneye çıkılırsa çok para kazanılacağını soyledi; boyle olduğunu o da başkalarından duymuş.

Tophane'de bir artistler kahvesi varmış. Aranan her türlü artist orda bulunuyormuş. Üç arkadaş, araya sora bulduk bu artistler kahvesini. Kadın, erkek, yaşlı, genç, içerisi tıkış tıkış dolu... Kimisinin elinde, ut, keman, def filân gibi çalgılar var.

Gözümüz dumana, burnumuz kokuya alışıp da sağa, sola bakınınca, bütün gözlerin üstümüzde olduğunu gördük; kimisi doğrudan bakıyor, kimisi bakmazmış gibi görünerek bakıyor...

Dışarısı soğuk olmadığı, içerisi de sıcak olduğu halde, kahvedekiler üşüyorlarmış gibi büzülmüşler, birbirlerine iyice sokulmuşlar; hani serçeler, akşam serinliğinde saçaklarda birbirlerine nasıl sokulurlarsa işte öyle... Ya buranın havasından olacak, ya onlara baka baka, biraz sonra bizim de onlar gibi, elbiselerimizin içine büzülüp birbirimize sokulmuş olduğumuzu farkettim. Bizi yabancısadıkları belli, biz de onları yadırgadık...

Kahveci geldi, ne içeceğimizi sormadan:

— Sünnet düğünü mü var? Artist filân isterseniz?... dedi.

Sağ yanımızdaki yaşlı adam sokuldu:

— Kuklacı lâzımsa ben gelirim... Gayet zengin kukla takımım vardır.

Sol yanının inmeli olduğunu, bize yaklaşırken ayağını sürüyüşünden ve cıgarayı yakışından anladık.

— Biz bir kumpanya kurup turneye çıkmak istiyoruz...

— Kolay...

İkisi kadın, ikisi erkek, bir de kendisi beş kişilik bir trup önerdi. Bu beş kişide, yirmibeş artistin göstereceği hünerler varmış. Erkeklerden genci, birinci sınıf Hamlet oynarmış, hem de ünlü komikmiş. Karısıyla birlikte düo yapar, operet şarkıları söylermiş. Sahnede rolü yokken de davul çalarmış. Karısına gelince, alaturka, alafranga şarkı ve dans kraliçesi... Öbür erkek, hem illüzyoncu, hem de gayet kuvvetli dram oyuncusu... Kılıç yutar, seyircilerin soluğunu kesermiş heyecandan... Bundan başka, elçabukluğuna getirip seyircilerin cüzdanlarını kaybeder, sonra birbirlerinin ceplerinden çıkartırmış. Şaşkınlıktan seyircilerin parmakları ağızlarında kalırmış. Üstelik, dekor, afiş yapar, trambon da çalarmış. Kendisine gelince... Hayatını baştan sona anlattı. Özetlersek, gençliğinde tiyatrocu olmak istiyormuş, bir kadına, kadın oyuncuya tutulmuş, babadan kalan bütün parasını bu uğurda tükettikten sonra hokkabaz olmuş. Sonra inme inip de seyirci karşısında hokkabazlık yapamaz olunca, işi kukla oynatmaya dökmüş... Kuklacılıktan başka, biletçilik, perdecilik gibi tiyatronun bütün işlerini de yaparmış.

Yaşlı kuklacı:

— Bu iş tamam, dedi, öğleden sonra öbür arkadaşlar da gelir, tanışırsınız, pazarlığı yaparız. Siz yalnız iki paratoner bulun yeter...

Paratonerin tiyatroda işi ne? Turne tiyatrolarının bilmediğimiz bir terimiydi belki de...

Yaşlı kuklacıyı gözümüz tutmadığından, kahvecinin yardımıyla, başkasını bulduk. Bunlar, karı-koca, bir de iki küçük kızları, dört kişiydiler. Dört kişi ama, kırk artistin işini yapıyorlarmış. Küçük kızlar bir kanto söylerlermiş kiii... Bir de dans ederlermiş kiii... Koca şaşıydı:

— Siz yalnız iki paratoner bulun, ama güzel olsun... dedi.

Arkadaşlarla birbirimize bakıştık. Bu şaşıyla anlaşmak üzereydik ki, ayağa kalkınca, jön rollerine çıkacak olan bu adamın topal olduğunu gördük. Bu yüzden onlardan vazgeçtik.

Bir eski tulûatçı bize beş kişilik bir trup kurdu, ikisi kadın, üçü erkek... Kadınlardan birinin beş yılanı vardı, yılanlı dansöz diye ünlüydü. Erkeklerden biri, dünyanın sekizinci hârikası, iki başlı, dört boynuzlu bir canavar biçimine giriyordu. Kendi söylediklerine göre, bunlarla turneye çıkarsak, para kıracaktık. Yalnız tek istedikleri vardı: İki paratoner, güzel ve şişman olacaktı paratonerler...

Pazarlıkta uyuşamadığımızdan, üç kişilik başka bir trupla anlaştık. Bunlar iki kız kardeşle, bunlardan birinin kocası... Adam, dımdızlak kel olduğundan peruka takıyor, bu yüzden de ona Zülfiyar diyorlardı. Zülfiyar, boyu iki metreye yakın, derisi sahtiyan esmeri, iskele kazığı gibi bir adam...

— Siz iki paratoner bulun, hemen çıkalım yola... Paratonerler şişman olsun, etine dolgun... Böyleleri makbuldür.

Tiyatrocu geçindiğimiz için, paratonerin ne olduğunu soramıyorduk. Ucuza gelsin diye ben:

— Tek paratonerle olmaz mı? dedim.

Zülfiyar, sırıtarak:

— Biri esmer, biri sarışın olacak ki, dedi, kimisi esmerden, kimisi sarışından hoşlanır...

Sırıttıktan sonra ağzını kapamadığı için, kazma dişleri ortada kaldı öylece...

Artistler kahvesinin ocakçısı, bizim paratoner almaktan yana olmadığımızı görünce:

— Zülfiyar'ın hakkı var, dedi, paratoner götürmezseniz, sizi taşrada perperişan ederler... Turneye çıkmadığınızdan bilmezsiniz bey kardeşim, vallahi, sonra kendi namusunuzu bile kurtaramazsınız.

Ertesi gün Zülfiyar:

— Tıkız İbo'ya söyleyelim, bize iyisinden, iki paratoner bulsun... dedi.

Tıkız İbo dedikleri, kadın tellâlı, ısmarladığımız iki paratoneri getirdi, ikisi de etine dolgun, biri esmer, biri de esmerden boyama sarışın...

Tıkız İbo:

— Üçyüz papel komisyon isterim... dedi.

Paratonerler de, yeme içme, yol, otel parası bizden, otuz lira gündelik, bir aylığını da peşin istiyorlar.

Biz çoktur diye mırınkırın edince, esmer paratoner:

— Canınız isterse, dedi, ben Galata'da çalışıyorum, işimden memnunum, günde yüz, gecede ikiyüz liraya para demem... Ama bir belâlım var da, ondan yakamı kurtarmak için turneye gelecektim...

Sarışın paratoner:

— Benim de öyle, dedi, benim belâlım, elimdekini avucumdakini metazori alıyor...

Emekli valinin oğlu, evdeki değerli eşyaları kaldırmış, Bitpazarı'nda sattı. Öbür arkadaşın nerden para bulduğunu bilmiyorum. Ben, annemin üç aylıklarını yürüttüm. İlerde sanat tiyatrosu kurup para kazanınca, üçümüz de, kendimizce borçlandığımız paraları ödeyecektik.

Yola çıktık. Otobüse binince, artist kadının kucağındaki kundağı görüp şaşırdık. Bu Zülfiyar'ın karısı çok ünlü bir artistmiş ama, memede çocuğu olduğundan turnede ış bulamıyormuş, olmaz deriz diye çocuğunu bizden gizlemişler.

Turnede oynamak için üç piyesimiz var, birini valinin oğlu yazmış, birini de ben yazacağım daha... Öbür arkadaş da, yazacağı piyesin konusunu anlattı.

Zülfiyar:

— Kardeşler, benim çok tecrübem var, turnede piyes miyes sökmez, sonra yollarda aç, sefil kalırız. Benim hanımla baldız, baştan kantoya çıksınlar, ben keman çalarım... Sonra da ben sahneye çıkar, birkaç numara yaparım. Sonra da karımla apaş dansı yaparız ki çok süksesi vardır. Ondan sonra da, bizde ne piyesler var, onlardan oynarız...

Bizim yazdığımız, daha doğrusu benim yazacağım piyes oynamadıktan sonra, ne diye bu işlere girdik? Bizim amacımız, halka tiyatroyu götürmek; madem halk tiyatroya gelmiyor, tiyatro halka gidecek... Halk, önce bir alışsın diye de, baştan kantoydu, şuydu buydu, hepsi olacak. Sonra da kazandığımız parayla İstanbul'da sanat tiyatrosu kuracağız.

Zülfiyar:

— Siz bilirsiniz, dedi, patron sizsiniz, sizin sözünüz geçer, benden söylemesi...

Bir kasabaya geldik, bir otele yerleştik. Zülfiyar, karısıyla baldızını bir odaya kilitledi, anahtarı cebine koyduktan sonra, paratonerleri de yanımıza alıp resmî muamele için, Zülfiyar'ın öncülüğünde bir daireye gittik.

Masada oturan adam, bizi sert sert süzerken, Zülfiyar adamın elini şap diye öptü:

— Efendim, biz Millî Sahne Tiyatrosu sanatkârları... Zâtıâlinizin büyük bir sanatsever ve sanatkârların babası olduğunuzu ta İstanbul'dan duyduğumuzdan, namınızı işiterekten buraya gelmiş bulunuyoruz efendim...

Adam, bişey söylemek için davrandı, Zülfiyar ona fırsat vermeden esmer paratoneri masanın önüne iteliyerek:

— Millî Sahne'mizin medar-ı iftiharı, baş artistlerimizden, dans ve varyete yıldızımız Belma hanım... dedi.

Arkadan, sarışın paratoneri ileri sürdü:

— Selma hanım da baş yıldızımız, primadonnamız ve aynı zamanda alaturkanın bülbülü namıyla meşhur film yıldızımızdır...

— Yaa... Öyle mii? Çok memnun oldum... Allah bağışlasın... Allah bağışlasın... Müşerref oldum...

O katır suratlı esmer paratoner, kırılıp dökülerek, cilveler dökerek:

— O şeref bize ait efendim... dedi.

Sarışın paratoner, süzüm süzüm süzülüyor, adamın karşısında sızdırma yağ gibi eriyecek.

Masadaki adam, ilkin bizi sert sert süzerken, suratı yumuşadı, iyice yumuşadı, alt dudağı sarktı ta çenesine kadar, sonra sarkan dudağını toparlamaya çalışarak, tükürükler saçarak:

— Buyrun, buyrun... Oturun rica ederim... Yok olmadı orası... Şöyle buyrun efendim... Hoş geldiniz, safalar getirdiniz... Bizi ihya ettiniz efendim... diye iki paratonerin yöresinde fır dönmeye başladı.

Bize baktığı bile yok... Zülfiyar'a:

Türkülü

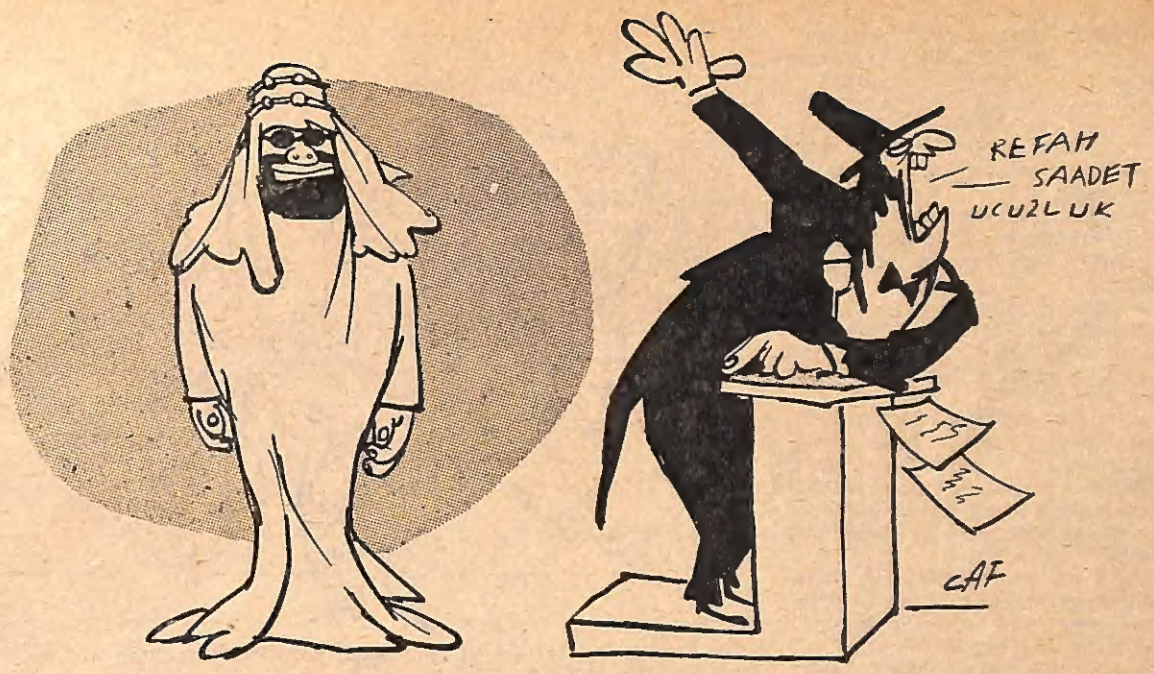

Fas Kralı ..... Fos Kralı!

— Hanımlar ne kadar misafirimiz olacak? diye sordu.

— Bir hafta kadar efendim...

— Olmaaaz! Katiyen olmaaaz!... diye öyle bir bağırdı ki, çağırılıyor sanıp odacı içeri girdi.

— Hah... İyi ki geldin oğlum, bak, hanımlar ne emrediyorlar?

— Teşekkür ederiz efendim, bişey istemez...

— Ne demek? İçiniz efendim... Çay, kahve, gazoz... —sırıtarak— Burası resmî daire olduğundan başka şey içilmez ama, onu da akşama hep birlikte içeriz.

İki paratoner kahve istediler. Bize soran yok ne istediğimizi...

— Bizim bu kasaba insanı, gayetle misafirperverdir ve sanatkâr milletine çok düşkündür. İki yıldızı elimize geçirmişken, öyle kolay kolay salmak olur mu canım... Gelmek misafirden, göndermek bizden... Bir haftada insan birbirine ancak alışır, ısınır...

Kendi sözde esprisine, keh keh diye teke sesi çıkararak güldü.

Zülfiyar:

— Emrederseniz daha kalırız... dedi.

— Rica ederiz... Bu gece serbest misiniz?

— Serbestiz bu gece, boşuz...

— Oh oh... Memnun oldum. Ben muamelenizi yapar belediyeye, emniyete, her yere gönderirim.

— Allah ömürler versin efendim...

— Sanatkârları himaye vazifemiz...

Biz, üçümüz, kapı arkasında ayakta duruyorduk. Sonunda bizi gördü:

— Siz ne dikiliyorsunuz?

— Biz de Millî Sahne'nin...

— Tıl... Çıkın, dışarda bekleyin!..

Biz çıkarken Zülfiyar:

— Efendim, arzu ederseniz, Belma hanım burda kalsın, muamele bitince evrakı getirir bize...

— Hay hay... Çok münasip...

Sırıtan katır suratlı esmer paratoneri orda bırakıp başka bir daireye gittik. Sarışın paratoneri de ordaki muamele için bırakıp otele dönüşümüzde Zülfiyar, bir oh çekip:

— Şimdilik bizim karıları kurtardık... dedi.

O gece kasabanın tek sinemasında ilk oyunumuzu verdik. Her yer doluydu. İkinci gece, elli kişi ancak geldi. Zülfiyar:

— Ben size söylemiştim, dedi, buralarda piyes miyes sökmez. İlk gece, neyin nesidir, bilmeden geldiler, ikinci gece işte rezalet...

Karısına:

— Çamaşırları asın... dedi.

Kadın:

— Çamaşır asmak benim işim değil, paratonerler assın... diye kocasına çıkıştı.

— Canım biliyorsun, paratonerler işde... Siz asıverin...

Çamaşır asmanın ne demek olduğunu hiç anlayamadım. Öğleden sonra, Zülfiyar'ın karısıyla baldızı, sanki iç çamaşırlarını yıkamışlarmış gibi, külot, sütyen, kombinezon gibi çamaşırlarını suya sokup ıslattıktan sonra, kurumaları için, gişenin üstüne, sopaya ip gerip astılar. Aman... demeye kalmadı, kasabanın bütün erkekleri gişe önüne yığıldı, hepsinin kafası yukarda, çamaşırlara bakıyorlar. Zülfiyar:

— Burası olmaz, şişmiyor... Dışarı asılsın... dedi.

Kadın iç çamaşırları, dışarı asıldı. Rüzgârdan hepsi tulum gibi şişip sallanmaya başlayınca, binanın önü ana-baba günü oldu. Bilet alabilmek için birbirlerini eziyorlar.

Perdeyi açtık. Varyete numaraları başladı. Kulise gelen bekçi, Zülfiyar'a:

— Bey'in mahsus selâmları var, bizim dairede bir iki muamele eksik kalmış da... dedi. Zülfiyar:

— Beye hürmetlerimi söyle, yarın hanımlar gelir, eksik kalan muameleyi de tamamlatırlar... dedi.

Her gece, eksik kalan bir muamele için birisi geliyor:

— Hani iyihal kâğıtlarınız?

— Aşı kâğıtları olmadan perdeyi açamazsınız...

— Askerlik işlemi görülecek...

— Sağlık muayeneniz yapıldı mı?

Bunca muameleye iki paratoner değil, yirmi paratoner yetmiyecek...

Sinemanın sahibi:

— Sinemam yıkılacak, ya bu çamaşırları odanızda kurutun, ya başka yere gidin... dedi.

Çamaşırları dışardan kaldırınca, müşteriler azaldı. Paralar suyunu çekmeye başladı. Paratonerleri zorla ele geçirip bir gece ordan kaçtık, başka bir kasabaya vardık. Orda da paratonerlerimiz çok işe yaradı. Kasabada ne kadar resmî daire varsa, askerlik şubesinden tut postaneye kadar, hepsindeki muameleyi bitirdiler. Bir gece, oyunun yarısında, bir orman koruma memuru geldi:

— Bizim dairenin muamelesi eksik kalmış ...dedi.

Zülfiyar, ertesi günü bizim muamele takipçilerini göndermek istedi ama:

— Olmaz, müdür bey şimdi istiyor, devlet işidir, yapılmadan perde açılmaz... dedi.

Sarışın paratoner, orman koruma memurluğundan dönmedi. Esmer paratoner de «Binbir Çeşit Hırdavatiye Tecimevi» nin sahibiyle kaldı. Zülfiyar'ı bir telâştır aldı:

— Aman arkadaşlar, paratonersiz olmaz... Çabuk İstanbul'a dönelim, Allahın izniyle karıları kurtaralım...

İyi ama, dönüş paramız yok... Hiç olmazsa iki oyun verelim de, dönüş parasını kazanalım, dedik. Karısıyla baldızı başkaldırdığı için, Zülfiyar kendisi iç çamaşırları gişe üstüne ipe gerip astı. Tam perdeyi açacağız, bir de baktık, Zülfiyar'ın baldızı ortada yok... Ara, tara, yok, yok... Zülfiyar'ın karısı, kendi kızkardeşi için, «Vay namussuz, böyle dar zamanda bu yapılır mı hiç?... Her gece ön sırada oturan palabıyıklı bir müşteri vardı, hediyeler gönderip duruyordu, mutlak ona kaçmıştır» deyip duruyor. Zavallı Zülfiyar, «Hiç olmazsa karıyı kurtarsak da İstanbul'a kapağı atsak Allahın izniyle...» diyordu ki, bre aman, karısı da yok ortalarda... Otel odasında, baldızının bıraktığı pusulayı bulduk: «Kısmetim çıktı, ben ayrılıyorum.»

Zülfiyar, karakola gidip karısının kaçırıldığını söylemiş. Bekçi, «Ne kaçırılması yahu... Mektup bıraktı, ben de size getiriyordum» demiş. Kadın mektubunda, «Paratonersiz kalınca nasıl olsa beni kaçıracaklardı; hiç olmazsa bir uygununa kendim gidiyorum» diye yazmış.

Seyirciler tiyatroya dolmuş, perde açılsın diye ıslık çalıp, bağırıp, tepinip duruyorlar. Nerdeyse yıkacaklar binayı... Paralar, sinema sahibinde, oyundan sonra hakkımızı verecek, bizde olsa, çoktan savuşup gideceğiz... Zavallı Zülfiyar'ın kundaktaki çocuğu, kuliste ciyak ciyak ağlayıp duruyor, aç çocuk... Emziğe alışmadığı için ille de meme istiyor. Zülfiyar, süte buladığı serçe parmağının ucunu emdire emdire çocuğu uyuttu. Sonra perde önüne çıkıp, kıyameti koparan seyircilere, gündüz kasabada çığırtkanla yaptığımız ilânı tekrarladı:

— Sayın seyirciler! Millî Sahne'nin, bu gece çok zengin bir programla huzurunuza çıkacağını, büyük fedakârlıkla getirttiğimiz ses ve dans kraliçesi ve operet yıldızı, biricik sanatkârımız ve medar-ı iftiharımız Ayla Tatlıses'i dinleteceğimizi vâdetmiştik. Büyük yıldızın gecikmesi yüzünden perdemizi biraz geç açtığımız için özür dileriz. Bir iki dakika sonra Ayla Tatlıses'i dinleyecek ve seyredeceksiniz...»

Bir alkış koptu. Kulise gelince Zülfiyar'a:

— Yahu, ne yaptın? Nerde Aylâ dediğin karı? dedim.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

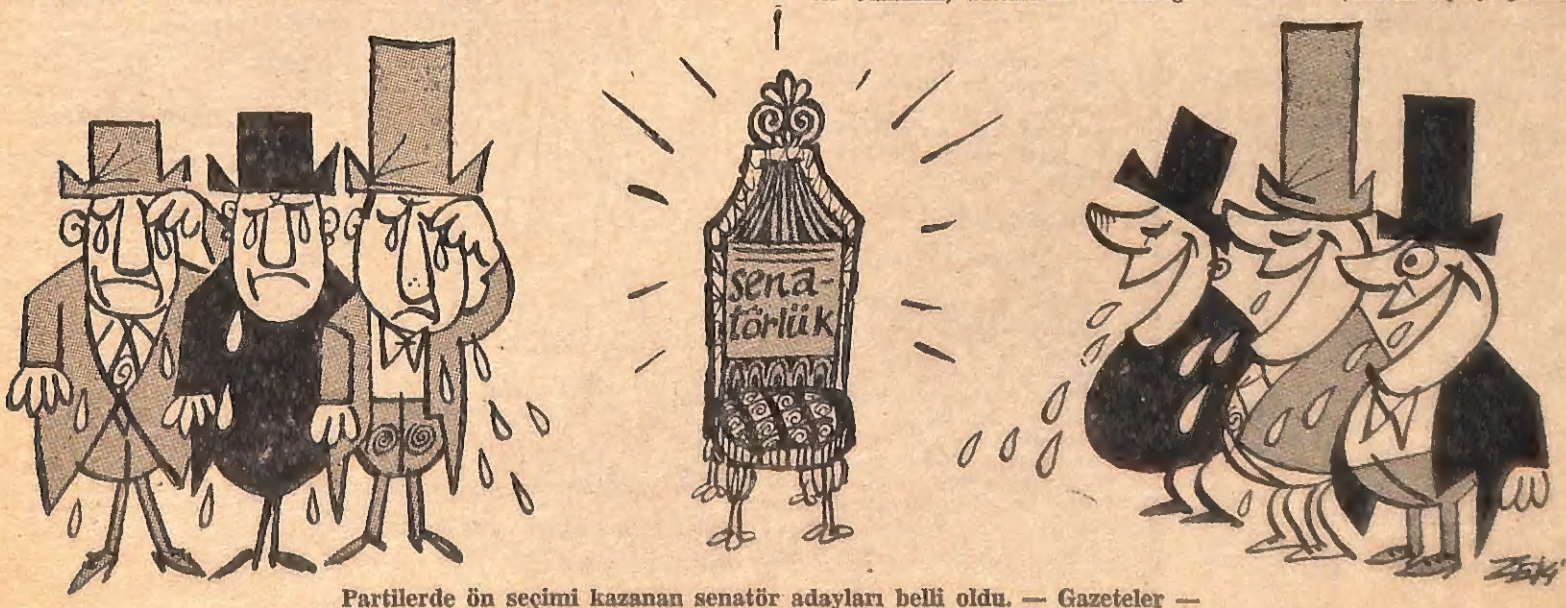

Partilerde ön seçimi kazanan senatör adayları belli oldu. — Gazeteler —

— Başka çaremiz yok, yoksa burdan gidemeyiz... Ben dansöz rolüne çıkacağım makyaj yapıp... dedi.

Az sonra makyajını yapmış geldi ki, kadın desen kadın değil, erkek desen erkek değil, türlü renk boya fıçılarına girip çıkmış acayip bir yaratık...

O arada, vali emeklisinin oğlu, sinema sahibinden bizim hakkımız olan parayı almış, gitmiş, otobüs biletlerini de almış, geldi.

— İki saat sonra otobüs kalkacak, hazırlıklı olun, oyundan sonra gidiyoruz... dedi.

Ama, Zülfiyar'ı kadın kılığında görünce:

— Eyvah... diye bağırdı, bu herif kadınım diye sahneye çıkar da oynarsa, seyirciler vallahi bizi döğer...

Zülfiyar, karısının pullu, tülden dans elbisesi içinde boynunu büküp:

— Ne yapalım, başa gelen çekilir... dedi.

Boyu da uzun olduğundan, dans elbisesinin etekleri, baldırlarının onda birini bile örtmüyor, kıllı bacakları ortada...

Valinin oğlu davul çalacak, daha doğrusu tokmağı vurup duracak. Kemanı çalacak adam yok... Öbür arkadaş perdeyi açtı, kundaktaki çocuk da ağlamaya başladı. Ben, susturmak için çocuğu kucağıma alıp sallamaya başladım.

Zülfiyar çıktı sahneye, hem oynuyor, hem şarkı söylüyor. Zıpladıkça, sahne yıkılacak... Sesi de sis düdüğü gibi...

Zülfiyar ilk numarasını yaptı, perde indi. Seyirciler alkışlıyor, tepiniyor...

İkinci çıkışında seyirciler:

— Soyun, soyun!... Çıkar, onu da çıkar, onu da... Striptiz!... diye bağırmaya başladılar.

Zülfiyar, üstünden birkaç parça çıkarıp attı ama, seyirciler yetinmiyor, ille de striptiz istiyorlar.

Perdeyi kapattık, arka kapıdan savuştuk. Doğru otobüslerin olduğu yere. Zülfiyar, boyalarını silmeye, üstündeki o pullu tülü çıkarmaya vakit bulamamıştı. Çocuk, valinin oğlundaydı. Ben bavulları otobüse yerleştirirken, bir de baktık, bir kalabalık bize doğru geliyor. Eyvah, döğecekler demeye kalmadı, «Ya ya ya, şa şa şa, Aylâ yavrum çok yaşa!» diye bağırmaya başladılar, gelip bizi çevirdiler. O koskoca Zülfiyar'ı kaptıkları gibi, koşturmaya başladılar. Onu kucaklayan delikanlı, «Yavrum... Aylâ!» diye bağırıyor, koca Zülfiyar da kazık gibi bacaklarını sallayıp tepiniyor:

— Ulan, ben erkeğim be, erkek... Bırakın! diye boru gibi sesiyle bağırıyordu. O bağırdıkça:

— Yesinler seni Aylâ'cığım... diye cevap alıyor.

Gözümüzün önünde koca herifi, omuzlarda, kucaklarda sallasırt alıp götürdüler. O boğuşma sırasında, Zülfiyar'ın takma meme diye göğsüne tıkıştırdığı paçavralar yerlere saçıldı.

Valinin oğlu, eğlenceli olayı seyreden bekçiye:

— Aylâ hanımın çocuğu kaldı, tutuver şunu... diyerek, kundaktaki çocuğu bekçinin kollarına bırakıp otobüse atladı.

Ertesi sabah, daha yoldayken, otobüsün durduğu bir yerde emekli valinin oğlunu polisler yakaladılar. Babası, gazetelere, oğlunun resmini de bastırıp kayıp aranıyor, diye ilân vermiş. Öbür arkadaşı da, polisler İstanbul'da enseledi. En büyüğümüz oydu, onsekizini bitirmişti. O da, Sanat Tiyatrosu için gereken parayı, komşularının evinden araklamış.

Bana gelince, daha bizim mahalleye girince, beni gören komşular, «Müjde, oğlun geliyor!» diye anneme koştular. Bu macerayı en ucuz ben atlattım. Annem, sınıfta kaldığım için alıp başımı gittiğimi sanmış.

Aziz NESİN

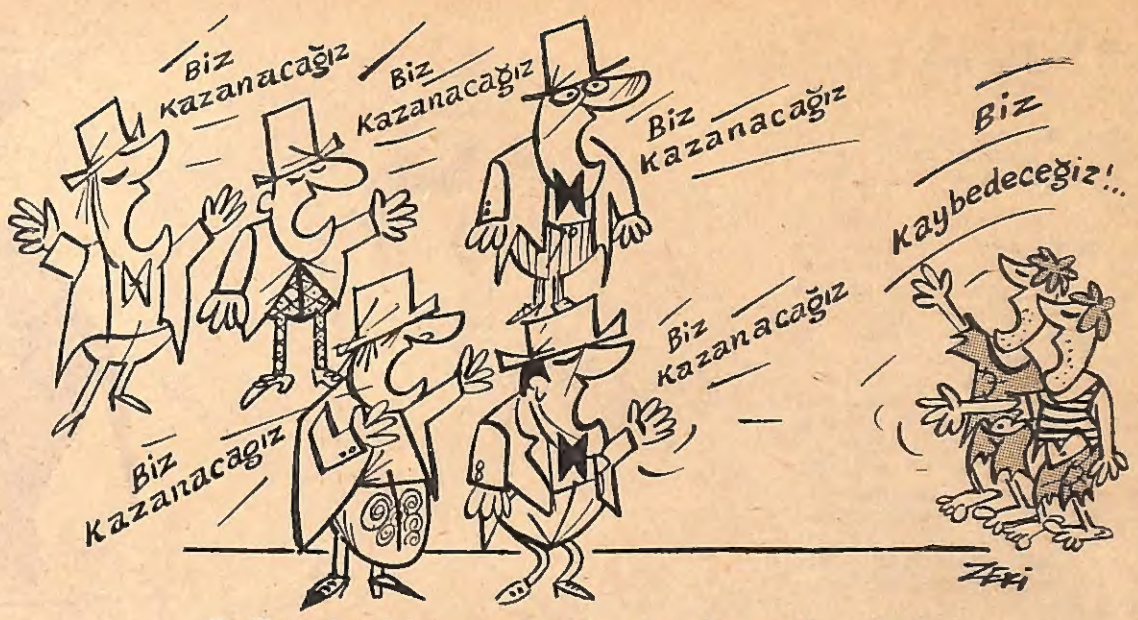

Partilerin hepsi, kazanacaklarından söz ediyor. — Gazeteler —

YEDİ

PAZARTESİ

Haberlerden seçmeler

Muhalefetin bu defa da seçimi kaybedeceğini söyleyen Asal, «Bizim en büyük rakibimiz, C.H.P. dir dedi.»

C.H.P. Genel Başkanı İnönü, «En büyük rakibimiz, solumuzdaki T.İ.P.'dir» dedi.

Eh, her halde öteki partilerin de birer rakibi vardır. Örneğin, C.K.M.P.'nin en büyük rakibi, aynı hizadaki Y.T.P.'dir. Y.T.P. nin rakibi, sağındaki G.P.'dir. G.P.'nin rakibi, solundaki M.P. dir. M.P.'nin rakibi, A.P.'dir. Her parti sağındakini, solundakini temizleyecek olursa 1972 seçimlerine kafamız dinç, gönlümüz rahat, hayatımızda ilk defa partisiz ve politikacısız gireceğiz demektir.

Oldu olacak bir dört yıl daha sıkalım dişimizi!

SALI

Manzara

Meyhanedeki münazaranın sonunda tabancalar konuşmuş, taraflardan biri hastanelik olmuş.

Münazara, malûm... Eskiden, belli bir konu üzerinde karşılıklı fikir tartışmasına deniyordu, sonraları belli bir konu üzerinde tarafların kapışmasına denir oldu.

Hele günümüzde, Meclisten sokağa kadar bu yeniliğe uymayan kalmadı. Münazara dediniz mi, katılanlar filânca ile falanca; jüriyi teşkil edenler ise, yumruk, muşta, tabanca!

ÇARŞAMBA

Bahar temizliği

Yakayı ele veren iki kişinin katileri, «Namusumuzu temizledik» demişler.

Başkası ile sevişen nişanlısını öldüren adam, «Namusumu temizledim» demiş.

Kendisini bir yıl önce iğfal eden boyacıyı öldüren evli kadın, «Namusumu temizledim» demiş.

Eee, aylardan Mayıs, mevsimlerden bahar... Temizlik için suyumuz yoksa da, hamdolsun kanımız var!

PERŞEMBE

Bekleyen derviş...

Evde kalmış kızlar gibi, üç yıldır kısmetimizi bekliyoruz.

Kısmet, Atlas Okyanusunda.
Kısmet, Büyük Okyanusta.
Kısmet, Hint Okyanusunda.
Kısmet, Kızıl Denizde.
Kısmet, Akdenizde...

Ne yapalım, elimiz kolumuz bağlı, kısmetin ayağımıza gelmesini beklemek varmış nasibimizde!

Rumuza bak...

Ulaştırma Bakanı Bilgiç, «D. D. Y.'nın kâr etmesine imkân yoktur» diyor.

İlâhi üstad... Bu gerçeği ortaya çıkarmak için kimbilir ne kadar didindiniz, neleri hesap ettiniz? Oysa «Kâr etmesine imkân yoktur» dediğiniz D.D.Y., felsefesini rumuzuyla ortaya koymuş zaten: Dünyanın Değeri Yoktur! Rumuzuna bakın, durumunu anlayın artık!

Zenci Lider King: — «Tanrım nihayet hürüm.»

GÜN

CUMA

Ama'sı var!

G.P.'nin Gaziantep'te yaptığı ilk açıkhava toplantısında konuşan Feyzioğlu, «Allah, insanları hür yaratmıştır» demiş.

Evet efendim. Sonra da bir yığın politikacıyı hür yarattığı insanların başına musallat edip, hür yaşamak için onlardan kurtulmanın yollarını aratmıştır!

CUMARTESİ

Ha gayret!

Almanya'ya bir milyon lira değerinde kalp mark sokan Türk işçisi yakalanmış.

Huyumuzdan mı, suyumuzdan mı nereye adım atsak, kendimize benzetiveriyoruz.

İşçilerimiz İsveç'e gitti, oradakilere uyuşturucu madde kullanmayı öğretti.

Belçika'ya gitti, sahte ehliyet basma tekniğini öğretti.

Almanya'ya gitti, kalpazanlık sanatını öğretti.

Avrupa'lılar gene de, «Türklere insan gibi yaşamayı öğretiyoruz» demezler mi?

Birader bâri şuna kibarca «Kültür alış verişi» deyin. Sizin bi» öğrettiğiniz, insan gibi yaşama; bizim size öğrettiğimiz, çalışmadan yaşama!

PAZAR

Büyütmeye değmez

«Atatürk'e hakaretten sanık müftü, Meclisteki namaz kıldırdı, hutbe okudu» diye ateş püskürüyor basın.

Biraz daha iyimser olsak da, her şeyi kötüye çekmesek olmaz mı? Adamcağız yanlış bir şey de yapmamış hani. Dostu olan bazı A.P. Milletvekillerini ziyaret için Meclise gelen müftü hazretleri arkadaşları ile sohbet etmiş, öğle yemeğini birlikte yemişler, Meclisteki görüşmeleri birlikte izlemişler, bu sırada devrimci kuruluşların yurt çapında yankılayan sesini duyunca ezan okunuyor zannedip, hep birlikte namaza durmuşlar!

Mesele bundan ibaret işte.

ankara MEKTUBU

Nimet Arzık

ANKARA'DA TİYATRO MEVSİMİ BİTERKEN

Ankara'da tiyatro mevsimi biterken, bir gonca açtı içimizde... Behiye Aksoy'un şarkılarını da aştı söylediğim...

«Ankara'da, tiyatro mevsimi biterken»

«Bir gonca açtı içimizde...»

Koş Bölükbaşı koş, gonca açtı da!...

Goncanın adı, Ergin Orbey... Rejisör. Devletin sillesini yemiş, tiyatro yönünden... Apaşikâr... O askerliğini yaparken, ne sanatı düşünülmüş, ne istidatı... Özel izinler alınmamış... Yevmiyeler döşememiş cebini... Yalınlığına güvenen insanın başına ne gelirse onunkine gelmiş...

Gencecik olduğu rejisinin «oynaklığından» belli... Yanılmamışım. Gencecikmiş...

* * *

AST tiyatrosu, doluydu her zamanki gibi kendiliğinden... Öyle yedinci tiyatro dolsun diye, altısında kıl kuyruk oyunlar oynatacak hali yoktu onun. Veya haftada tek kere oynatarak bir piyesi üç sene sürdürmek işbilirliği de yoktu. Dolarsa, halkın gerçek teveccühünden doluyordu, bütün hava tertibatının aksaklığına, koltuklarının yampiriliğine rağmen...

Gittiğim gece de doluydu. «Sarıpınar 1914» oynanıyordu... Reşat Nuri'nin bilemediğim bir eserinden alınmışmış ve Turgut Özakman tarafından sahneleştirilmişmiş.

Halk, programlarla yelpazeleniyordu serinliğe varamadan...

ESER

Reşat Nuri'ninkini okumadım... Aktarma, hafifti, buutsuzdu, nezihti, zorluk yönüne sapmıyordu; diyaloglar canlı ve tabiiydi... Farce'la hafif komedi arasında karar kılamıyordu.

Sarıpınar 14, memleketin her devirde; gösteriş, gerçeğe perde çekme, işe gelene göre hareket etme eğilimini gösteriyordu ve administrasyonun mizah yoluyla yerilmesiydi, ukalâlıksız...

Sarıpınar kazası 1914... Kaymakam, arkadaşlariyle beraber bir oturak âlemi tertibediyor... (1914 bu! Eder, eder!...) Orda, Nadya adında bir Bulgar kızı oynatılıyordu bütün icaplarıyla... Fakat, fazla içkili olduklarından sefahat arkadaşları birbirlerine düşüyorlar ve Kaymakam paldır küldür merdivenlerden yuvarlanıyordu, orasını burasını incitip... Yaralı sargılı olduğundan, elâleme zelzele olmuş süsü veriyordu yakından... Olay, İstanbul gazetelerinin dürtüsüyle de büyüyordu. İçine tâ internasyonal ilişkileri alacak kadar. İlgililer zelzele falan olmadığını biliyorlardı, ama icabından ve ellerinden gelse suni zelzele yaratacak kadar kendimciydiler.

Sonunda, Hünkâr, /şehzadelerden birini vak'a yerine gönderiyordu. Onun gelişi, irili ufaklı çekişen, bütün memurları aynı kader birliği plâtformunda topluyordu. O kadar çekinilecek bir şey olmadığı görülüyordu. Zira heyet, kasabaya uzaktan şöyle bir göz atıyordu ve «Ah'lar, vah'lar» içinde, önüne gelene tabak tabak madalyalar takarak (herkesin ve her şeyin cefasını çeken Hurşit Çavuş hariç), geldiği gibi gidiyordu...

Sahneye, eseri aktaran Turgut Özakman, iyi bir şey yapmış. Ucuzluklardan istifade etmemiş. Sahnede kadın yok. İçki âlemi yalnız anlatılıyor, o kadar... Daha «duyusuz» bir yazar, içki âlemini olanca teferruatıyla canlandırırdı ve kaymakamın merdivenden düşmesini bir alkış vesilesi yapardı...

Bu ucuzluk yoktu piyeste. Onun yerine başka ucuzluklar vardı... Hurşit Çavuş'tan başka, şahıslar, kartondan tiplerdi sanki sözlükten çıkmışcasına... «Kaymakam» tipi, «Mutasarrıf» tipi, «Vali» tipi, «Maiyet memuru» tipi, bir haftada üreyen «Milli ozan» tipi...

Ozan gene iyi oynuyordu... Değersiz, sahte, şişirmeye hazır, parazit.

AKTÖRLER VE REJİ

Burda ben, reji ve aktörler diyeceğim... Çünkü genç rejisör Ergin Orbey, aktörleri kestane çatlatırcasına kabuklarından çıkarmış ve gereken kabuğun içine sokmuş... Bir oyun üslûbu getirmiş sahneye... O hafif güldürüyü, fantezinin ve aklın raylarına rakkadak oturtmuş... Piyes, komedi de olsa, ağlamaklı olacağına, bir nebze demagojik olacağına, bir nebze didaktik, bir nebze lirik olacağına... (ki gerçekte eser öyle) hafif ve pırıltılı bir mizah kisvesine bürünmüş...

Bitlis'e bağlanmış Ahlat'ta, Selçuk kümbetleri vardır. Biri usta Şakird kümbetidir. Ustanınki yok olmuş, Şakirdinki ayakta kalmıştır... Taaa uzaktan, insan bunu yapan çok gençten biri olmalı diye düşünür. Kümbet güler insana... Ergin Orbey'in eserleri de sahneye koyuşu, pırıltılı, gülücüklü, fantezili. Genç rejisörün içine, ne entrika işlemiş, ne yarının kaygusu. Kimbilir Devlet Tiyatrosu, nice çaba sarfedecek, onu bağrına basmak için? Etmez mi?... Niye etmesin?... Sebep mi var?...

Oyuna gelince... Aktörler, rejisörün kendilerine tevzi ettikleri üslûpça oynuyorlardı. Eserin ilginç tarafı, dedim ya, bir dirhem kadın olmamasındaydı... En güzel oynayan, bence, Hurşit'ti, Hurşit Çavuş... Çavuş muydu unuttum, ben çavuş diyorum. «İçi» vardı, filinta endamının altında... Felsefesi vardı, emir kulu diye hırpalanıyor. Kendisine «topal» diyenleri kinsiz küçümsüyordu... Bir duvarın yanına kayıp cigara sararak, içinden geleni isyansız konuşması vardı ki kendi kendine, insanın içini acıtıyordu... Anadolu konuşuyordu onda!

Öbürlerinin rolleri zordu, çünkü bir canlıyı değil, bir tipi canlandırıyorlardı. Çoğu o canlandırdıkları tipi iyi kopya etmişlerdi ve rahat oynuyorlardı... Kaymakama itirazım var... Devlet Tiyatrosu tanınmış aktrisi Macide Tanır'dan ötürü: «Siz yanlışsınız» dedi bana telefonda, «Böyle yanlışlıklar olursa, değer hükümlerinizin pek değeri kalmaz...»

Kaymakamın oyunu sempatikti. Rahattı. Tulûata kaçıcıydı. Hayatın tam bir kopyasıydı. Ama sanat, André Gide'in dediği gibi, hayatın bir kopyası değildir ki... Hayatın bittiği yerde başlayan taşmadır... Hani fırınlardaki suflenin yanmaz camdan taştığı kısım... İnsan obur olursa örnekleri de oburluğunca oluyor!... (Bir fırın edindim de!)

Yaşantısızdı tamamiyle... Riyakâr, çıkarcı, kendimci, tip yaşıyordu sadece sahnede... Bir tek özelliği ve hacmi yoktu. Var mıydı?... Dışarıya tamamiyle dönük bir oyundu... Vali bey de, bir türlü kişiliğine oturamıyordu. Yalnız bağırıp çağırıp, otoriter kaşlar oynatıyordu...

SONUÇ

Sıkıntısız seyredilen nâdir piyeslerdendi, Sarıpınar 14... Ve insana bir kıtlıktan çıkma, bir pınara varma duygusunu veriyordu. Varmış, kalıplaşmamış, rejisörlerimiz, kalıplaşmamış insanlarımız varmış diye... «Kalıplaşmışların», bütün kalantor seviyede yırtınmasına, halkın gözünü boyamasına, idareyi avuçların içinde hop hop hoplatmalarına rağmen, varmış, varmış...

İnsan, bayram ediyor:

«Ey uyduruk ünlüler, savulun, gerçek sanatkârlar doğuyor... Uyduruk ünlüleri savunanlar, siz de!...» diye. Duyuyorlar mı acaba?...

Amerika'da zencilere eşit haklar tanındı. — Gazeteler —

Yazısız

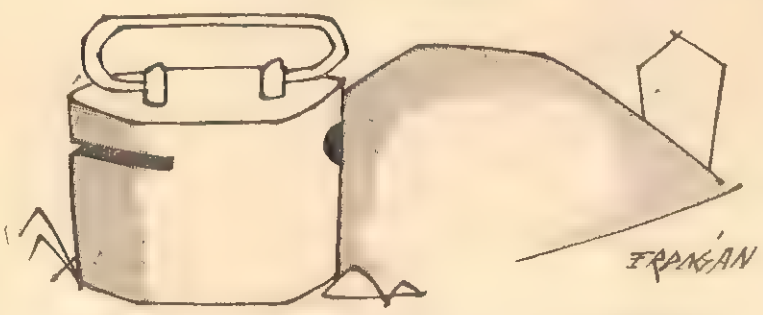

İzmir'de, ölen bir dilencinin 100.000 lirası çıktı. — Gazeteler —

— Bizim oğlan, çiçekleri çok sever amcası!..

İlk Güz Alârmı!

Günaydın... Kış tükendi... Arttı güneşin harı...
Ne mutlu... Karşılarız yakında ilkbaharı!...
Gönlümüz, bu mevsimde, aklımızı yenecek:
Başlarımız dönecek!...

Kızlar... Gelin vereyim size bahar öğüdü:
Çocuk sayılmazsınız... Çoklarınız büyüdü...
Siz, hayat bahçesinde, benzersiniz filize:
Bastınız on sekize!...

Bilirsiniz kemirir filizleri tırtıllar;
Ömrünüzde gelmiştir bu tehlikeli yıllar...
Açgözlü böceklere hemen savaş açınız:
Çapkınlardan kaçınız!...

Sizin açacağınız en lüzumlu savaştır,
Bugün taşıdığınız en dumanlı bir baştır...
Biliniz bu çağlarda esen kavak yelleri
Soldurur güzelleri!...

Birinci öğüdüm bu: İnanmayınız bize,
Biz de, tırtıllar gibi, salarız her filize:
Toy bir kız görür görmez, hemen kurarız pusu...
Budur sözün doğrusu!...

Bizde yalan gırladır... Aktörüz, rol yaparız...
Esiriniz oluruz... Hattâ size taparız...
Tesir bıraksın diye göz koyduğumuz kızda,
Dil döker, ağlarız da!...

Yaşlı, zengin olandır bizim tehlikelimiz:
Büküldükçe belimiz, açık olur elimiz...
Kaçmaz, darı serpince, güvercinler uzağa:
Düşersiniz tuzağa!...

İhtiyarlar kurnazdır... Korkup kaçmasın diye,
Hemen size saldırmaz, verir birçok hediye...
Der: Sen benim kızımsın... Bir evlât gibi tutar,
Sonra bir anda yutar!...

— Yaaaa karıcığım, ağaçtan çiç

toplarken kucağıma düşüverdi!

— «Kuşlar gibi sevişme» teklifine diyecek yok, Tüzin'ciğim... Ama bir dala konmamız şart mıydı?..

İlk Güz Alârmı!

Bu çapkınlar genç olsa, evlenmek ümidi var...
Yaşlılarda çekilir bu ümide bir duvar:
İhtiyar âşıkların ama evlidir çoğu,
Vardır çoluk çocuğu!...

Bu mendebur açıkgöz, bir gün fertiği çeker;
«Kadın» lığın yükünden omuzlarınız çöker:
Elinizde kalmıştır bir kaç armağan yalnız,
Nerde o eski «Genç kız»?...

Kızlar... kadrini bilin bu ilk ve son fırsatın,
Bu fırsat alınamaz milyona bile satın...
Sizin ilkbaharınız bilir misiniz nedir,
Tıpkı bir definedir!...

Bu mevsimde çıkarlar define aramaya,
Onları bırakınız bu macerada yaya...
Kimse parmağınızın tutamasın ucunu,
Yalasın avucunu...

Kimi gençler vardır ki «Avcı» derler onlara,
Bu şık delikanlılar girerler salonlara:
Kandırıp almak için zengin ve saf bir kızı,
Olurlar çam sakızı!...

Gönlünüzü kaparlar... Bir gün kıyılır nikâh,
Onlar çok hokkabazdır: Size giydirir külâh...
Düşünürler: Parayı yiyip kaçmak marifet,
Ne sihirdir, ne keramet!...

İhtiyatlı olunuz, düşünerek yarını,
Bize yüz vermeyiniz, isteriz astarını...
Sizler yavru kuşsunuz; aldanmayın kimseye,
Basarsınız ökseye!...

Kızlar... Mayıs gelince, kavurur ortalığı
Sevgi arzusu... Yâni İlkbahar Hastalığı...
Bin züppeye bedeldir sizin bir tel saçınız,
Gözünüzü açınız!...

Necdet Rüştü EFE

Mutluluğun çareleri

GEÇENDE İzmir'den bir okuyucum bana bir mektup yazmış. Mektubunda evli olduğunu, iki çocuğu bulunduğunu, ikisinin de kız olduğunu, halbuki hem kendisinin hem de karısının erkek çocuğa düşkun olduklarını anlattıktan sonra, şöyle diyor:

— Karım, şimdi de yedi aylık hâmile... Fakat doğacak çocuğun kız mı, yoksa oğlan mı olacağını pek merak ediyoruz. Bunu doğumdan önce anlamak kabil midir?

Hemen cevap vereyim: Kabildir.

Hâmile kadını odadan dışarı çıkardıktan sonra elinize bir makas, bir de bıçak alırsınız. Odada bulunan uzunca bir minderin bir tarafına bıçağı, öbür tarafına da makası koyarsınız. Sonra hem makasın, hem de bıçağın üzerine, birer yastık yerleştirirsiniz. Hangisinin ne tarafa saklandığını görmemiş olan hâmile kadını odadan içeriye çağırırsınız ve yastıklardan birinin üstüne oturmasını söylersiniz. Makasın üstüne otururşa, doğacak çocuk kız, bıçağın üstüne otururşa, çocuk erkek olacak demektir.

Bu usulü böylece öğütledikten sonra, başka okuyucularıma da faydalı olmayı düşündüm. Bu dünyada elbette herkesin bir derdi vardır. Dertsiz sıkıntısız insan bulmak güç bir şey...

Tırnak boyamaktan lâfa başlayalım. Tırnağı boyamak doğru değildir. Tırnağı boyalı olanlar, geceleri uyurken Yezid ibni Yezid'in nefesini yüzlerinde hissederler.

Salı günleri yorgan kaplamak doğru değildir. Çünkü o gün yorgan kaplayanın yorgana batırdığı iğne miktarınca çuvaldızla şişlenmesi mukarrer ve mukadderdir. Evlâdı vefat etmiş olan kadınlar, perşembe gününden başlayarak cuma günü salâ vakti geçinceye kadar, katiyen dikiş dikmemelidirler. Cumartesi günü tırnak kesilmez. Kesenler, öldükten sonra, yerin yedi kat dibindeki Mahşemân yılanının zehir kuyusuna nakledilirler. Tırnağı kestikten sonra çöp tenekesine veya soğağa atmak doğru değildir. Tırnak, mahşer günü, ölünün canı ile birleşeceği için, bunu toprağa gömmek lâzımdır. Helâya veya dereye tırnak atanlar, ömürleri boyunca, aşurenin tadını alamazlar. Mahallebi tenceresinin dibini kaşıkla kazıyanların düğününde, ceviz büyüklüğünde dolu yağar. Eğer evli ise, kalın barsağında zındık uru hasıl olur. Ayakta iken don giymenin cezası, kanlı mayasıl hastalığına duçar olmaktır.

Süpürgeyi başaşağı koymaktan daima kaçınmalısınız. Odanızı sabaha kadar şeytan süpürür. Sonra da görünmiyecek şekilde pisleyip gider. Şeytanın pislediği odada yatıp kalkan kadının ve erkeğin çocuğu olmaz.

Süpürgenin süpüren tarafı, bir insanın kaba etine değecek olursa, o insanın, yedi nesil boyunca çocukları cüce kalır.

Düşmanlarınızın dedikodularından ve kem gözlerinden uzak kalmak istiyorsanız, bir koyun başı alarak, akşam ezanından sonra bunun dilini kesersiniz. Dilin yarısını erkek kediye yedirirsiniz, öbür yarısını da boyasız bir beze sararak yangın yerine gömersiniz.

Bulaşık suyunu pencereden dışarıya dökenin zihnine, şeytanın hayâli yerleşir. Bu gibi kimseler, abdest bozarken, aptesane taşında kendi resimlerini görürler.

Bir işe başlamadan önce bir sefer hapşıran kimse, o işten hemen vazgeçmelidir. İki sefer hapşırırsa işi rastgider. Üç sefer hapşırırsa, rızkı, faiz yolundan gelecek demektir. Dört sefer hapşırırsa, karın ağrısı çeker. Beş sefer hapşırırsa, karısı isilik olur.

Gün kavuştuktan sonra sokağa çıkan küçük çocukların, ölünceye kadar destur demeye dilleri dönmez. İncir ağacının dibine işeyen, evlâdının mürüvvetini göremediği gibi, aklının yarısını da kaybeder. Geceleri aynaya bakanın kanı sulanır. Kuyuya tükürmenin günahı, ana inkisarı almakla birdir.

Tırnağını yiyen, ana baba mirasını yiyemez. Cenaze çıkan evde, oda süpürülmez. Süpürülürse, ölünün gözyaşı dinmez. Böyle evlere hâmile kadın sokulmaz. Kadının doğacak çocuğu, sarılık olur.

Geceleyin destur demeden küpten maşrapa ile su alanın kızı Yahudi ile evlenir. Geceleri kuyudan kova ile su çekeni, muharrem ayının ilk haftasında kuyu anası kapar.

Lohusa evinde boş salıncak sallanırsa, çocuğun karnı ağrır. Ağlaması dinmez. Lohusayı, yatak odasında yalnız bırakmak doğru değildir. Yanına muhakkak süpürge koymak lâzımdır.

Ev içinde makası açık bırakanın yüzü bir daha gülmez. Parmak çıtlatmaktan muhakkak kaçınmalısınız. Çünkü parmak çıtlatırken, Şeytan da tesbih çekmeye başlar. Şeytana tesbih çektirmek asla caiz değildir.

Vapurda iken fırtına çıkarsa, ters ezan okumak lâzımdır. Fırtına hemen diner.

Sabahları işine giden adam, katiyen iki kadının arasından geçmemelidir. İşinde bet bereket kalmaz. Geceleri uyurken, pantalonu, yatağın başucuna, ayakkabıları da ayakucuna koymak lâzımdır. Geceleyin odayı Battal Gazi'nin nefesi doldurur ve uyuyana ferahlık verir. Pantalonu ayakucuna koyanların odasında cinler körebe oynar. Pantalona cin sürünürse, o pantalonu kezzaplayarak bir selvi ağacının dibine gömmek lâzımdır.

Gözde arpacık çıkınca, cerahatin üstüne üç âmentü okuyarak pirinç tanesi sürmek, hastalığı geçirir. Pilâv yerken pirinç tanelerini yere döken, Cehennemde bunları kirpikleriyle toplar.

Yatsı ezanından sonra, aptesaneye taze yumurta kıran kadının çocuğu erkek olur. Bir kadının hiç çocuğu olmazsa, Hıdırellez'in 91 inci gecesi, namazdan sonra kocasına, sarmısak suyuna batırılmış karpuz kabuğu yedirmelidir.

Bugünün en büyük fenalığı, başkasına büyü yapmaktır. Büyü yapmaktan mutlaka kaçınmalısınız. Eğer size karşı yapılmış bir büyü elinize geçerse katiyen telâş etmeyiniz. Eline büyü kâğıdı veya büyü muskası geçiren insan, bunu idrarıyla ıslatmalıdır. Hangi cins büyü olursa olsun, bunu bozmak, yâni zararsız hale getirmek için, sabahları horozlar öterken aptesaneye ters işemek lâzımdır.

Okuyucularıma bugün için verebileceğim öğütler, bunlardır. Bu öğütlere uyduğunuz sürece, huzur içinde, rahat, mutlu yaşayabilirsiniz. Plân, Kalkınma hızı, Sanayileşme, Yatırımlar gibi lâflardan şimdiye kadar bir fayda görmediğiniz besbellidir. Öyle boş şeylere bel bağlayacağınıza, tecrübe ile elde edilmiş bulunan bu tarzda bir yaşayışa kendinizi alıştırmaya çalışınız. Bundan büyük faydalar göreceksiniz. Ayrıca bazı büyüklerimiz de, yurttaşların bu şekilde yaşamasını yürekten arzu etmektedirler.

Hepinize iyilikler ve mutluluklar dilerim. Âmiiin!...

Adnan VELİ

— Dışarıdaki işçilere yardım edilecek. —

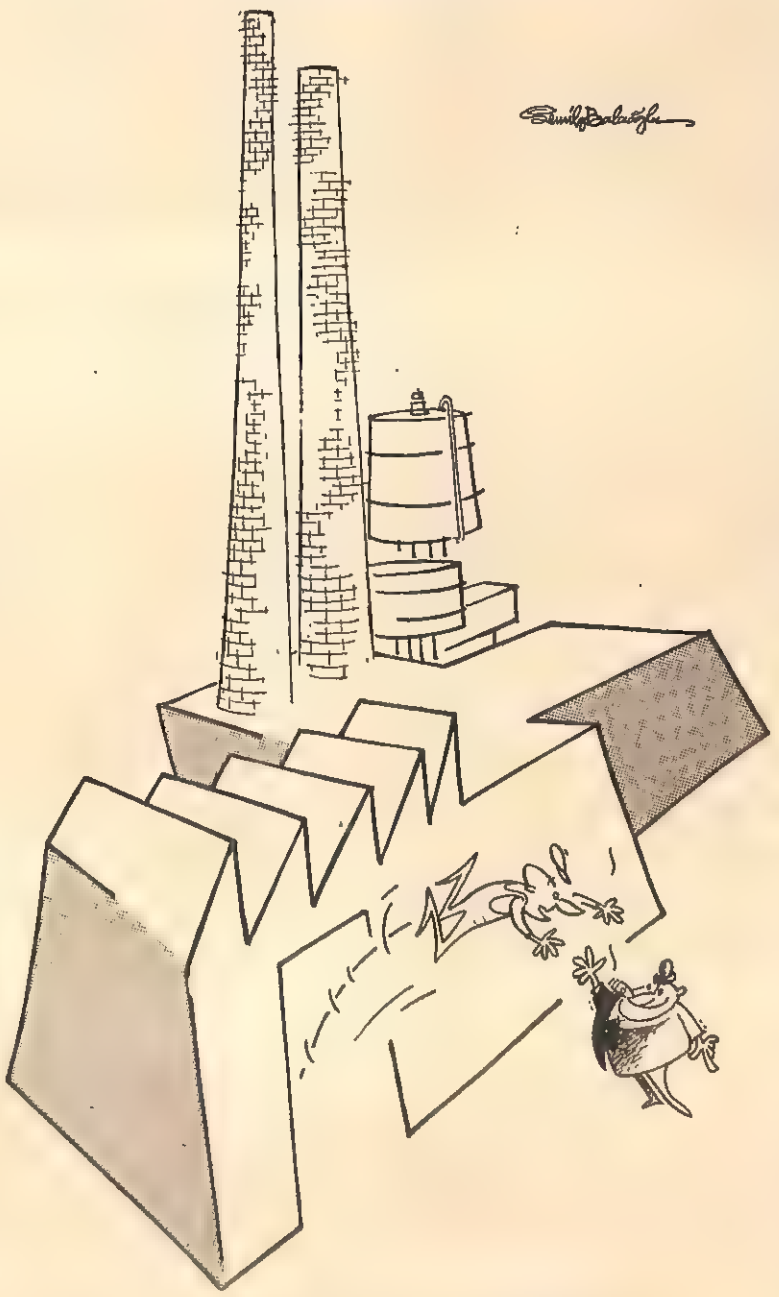

— Haydi gene işin iş, dışardasın!

Nereden duydular?

Varan bir:

«İzmir'de hoparlör fabrikası kuruluyor.»

Varan iki:

«İngiliz mütehassısları, kulak zarını koruyacak bir başlığı geliştirmeye çalışıyor.»

Adamlardaki ticarî zihniyete bakınız. Bizde hoparlör fabrikasının temeli atılırken, eloğlu kulak zarını koruyacak başlıkların imalâtına başlıyor.

Tabii sonrası malûm. Bizde hoparlörü kapan nutuk atacak, İngilizler oturdukları yerden kulak zarını koruyan âleti bize satacak!

Yabancı aşkı

Turist olarak gelen bir genç kız, Ankara'da şarkıcı olmuş.

Bitnik tipli bir turist kalabalığı, İstanbul'da filmcilerimiz tarafından kapışılarak, apar topar figüran olmuşlardı.

Kısacası, insanın aklına gelmeyen, burada başına gelebilir. Yeter ki yabancı olsun... Ömründe bir kere bile şarkı söylemeyen, bizde şarkıcı olur; bir kere bile film seyretmeyen, bizde oyuncu olur... Yerlilerimize gelince: O garipler de başlarının çaresine bakmak, aslanın ağzındaki ekmekten bir lokma kapmak için, Avrupa yollarını doldurur!

Yazısız

Yazıdan Karakter

Hiçkuruk... Bir kadın kayboldu

Bu yazıyı yazan kız, romana çok meraklı;
Kerime Nâdir ile Esat Mahmut'ta aklı.
Yaşar Kemal'i bilmez, Orhan Kemal'i bilmez...
Okudukça üzülür, gözleri ağlamaklı...

Ben dümenime bakarım...

Bu yazının sahibi ukalânın biridir;
Ne sağcı, ne de solcu tastamam gericidir.
Onca para her şeydir, başka şeye inanmaz;
Nuh der peygamber demez, inatçı bir keçidir.

Seni seviyorum

Bu tür bir yazı yazan sırılsıklam âşıktır.
Aşkın yolu bazan düz, bazan da dolaşıktır.
Bu yollarda kaybolan zavallı bir erkeğin
İşi çocuk bakımı, çamaşır, bulaşıktır...

MUHAZEBEYE... PERSONELE

Bu yazıyı yazan da sanki meşe odunu;
Böylesi müdür olur buldu mu bir pundunu...
Hayat ona sorsanız yemek, içmek, yatmaktır.
Bir kilo rakı içer, yer bir koyun budunu.

Karışık zeytinyağlara bugün gönderelim

Al işte, bir yazı ki sahibi üç kâğıtçı;
Düzenbaz mı düzenbaz, fırsatçı mı fırsatçı...
Her sözünün başında: «Vatan, millet...» der durur;
Doğruluktan söz eder, dolapçı mı dolapçı...

... yapalağız !. ... edeceğiz !..

Bu yazıyı yazan da ne berber, ne kâtiptir;
Hepimizin bildiği enteresan bir tiptir;
Ensesi gayet kalın, göbeği, saygıdeğer,
Hiç durmadan vâdeden çok keskin bir hatiptir.

Evet efendim, münasiptir efendim.

Dalkavuk yazısından nasıl oluyor belli:
Harfler sahibi gibi öne doğru meyilli.
Kişiliğin' yitirmiş, dik durmayı unutmuş;
İstese dik duramaz artık o bundan kelli...

Bu tartı getiren bizdendir... Her kolaylığı gösterin.

Kartta yazılı emri bulunur mu hiç bozan?
Çok büyük bir adamdır bu çeşit yazı yazan.
Piston, torpil, kayırma ve gözetme ondadır;
Ya bir koltuktadır o veya partide bazan.

Mukadder ÖZAKMAN

— Altıbin Yıllık Eserleri Kurtarma Kampanyası ilgi ile karşılandı. —

— Ülen Ali ne dirsin, böyüklerimiz bizi mi gurtarmağa garar virdiler?

İNGİLTERE NOTLARI

Reşit Aşçıoğlu

BU YIL YAZ ERKEN GELDİ!..

Amerika'da zencilerin nümayişleri bugüne kadar daima her yılın yaz aylarında yer aldığından, Batılı gözlemciler bu yıl da yazın zencilerde bir patlama olacağını kesinliğe yakın bir yargıyla tahmin ediyorlardı.

Ne var ki, zencilerin mutedil tutumlu liderlerinden Dr. Martin Luther King öldürülünce, Amerika'da bu yıl yaz biraz erken başladı.

Yaz biraz erken başladı dedim de aklıma geldi... Giydikleri rahat şapkalar, rahat elbiseler, bürolarda masaların üzerine rahat rahat ayak uzatmaları ve pek rahat konuşmaları dolayısiyle bir zamanlar «Çok rahat insanlar» olarak örnek gösterilen Amerikalılarla bu yakınlarda konuşmak çok zorlaştı... Hemen sinirleniveriyorlar.

Şöyle, lâf arasında, bu yıl yaz erken geldi diyecek olsanız «Zenci hâdiselerini mi kastediyorlar acaba?» diye alınıyorlar... Bu yıl kış erken geldi diyecek olsanız, bu defa da, «Muson yağmurlarından faydalanan Kuzey Vietnamlıların başarılarını mı kastediyorlar acaba?» diye alınıyorlar.

GİDE GİDE...

Avrupalılar evde yemek yapmıyorlar.

Avrupalılar evde tatil yapmıyorlar.

Avrupalılar dâvet ve eğlencelerini evde yapmıyorlar... Ve, sokaklarına bir göz atınca hemen anlayacağınız gibi, aşkı da evde yapmıyorlar!

EN GÜZEL TRİO SESİ

Bir hastahane, bir kütüphane, bir de çocukların daha dört yaşından itibaren gittikleri parasız yuva okulu...

Avrupa ülkelerinde, her semt, bu «3» lü temel taş üzerine bina edilir... O kadar ki, bu «üç» lüsü olmayan bir semt tasavvur edilemez.

Bizdeki gazetelerde çıkan ilânlara bakıyorum da, bizde de, maşallah, semtler «üç» lü temel taş üzerine bina edilmeğe başlamış... Şu farkla ki, bir gitar, bir davul ve bir de şarkıcıdan müteşekkil «üç» lüsü olmayan semt tasavvur etmek zor!

Aslında eğlence yerlerinin veya müzik topluluklarının çoğalmasına karşı değilim... Ne var ki, halkın sızısını durduran hastahane, küçük çocukların evde bağırışmalarını dindiren parasız yuva, toplumdaki kaba gürültüyü gideren umumî kütüphaneden müteşekkil bir toplumsal «trio» dan memlekete yayılan huzur ve sükûn sesi, muhakkak ki, bizde eğlence yerlerindeki müzik «trio» larının çıkardıkları bütün seslerden çok daha güzel ve mutluluk dolu.

TAZE GELDİ!...

Gazetelerde şöyle bir haber çarptı gözüme: «Nâsır, Mısır'ın, Arap mücahitlerine silâh vermeğe hazır olduğunu söyledi.»

Şöyle bir karikatür çizilse nasıl olur dersiniz?...

Nâsır, silâhları Arap mücahitlerine dağıtıyor, ve:

— Moskova'dan taze geldi!... diye bağırıyor.

NİHAYET!...

Batı'dan, Doğu'dan, Kuzey'den, Güney'den olmak üzere dünyanın bu kadar çeşitli yerlerinden ve değişik ülkelerinden dâvet almak, buralara seyâhat etmek, yabancı ülke liderleriyle dışta ve içte temaslarda bulunmak, memleketimiz politikacıları arasında en çok bu dönem milletvekillerine ve hükûmet üyelerine nasip oldu.

Doğrusu, sevindirici bir gelişme bu.

Politikacılarımız hakkında öteden beri uydurulmuş bir sözün ortadan kalkmasına yardım edecek... Baksanıza, nihayet, mideleri değil dünyaları da genişleyen politikacılara kavuşuyoruz artık!

BARIŞ BEYANNAMESİ ARAŞTIRMASI!

Kuzey Vietnam yolu üzerinde Çin limanlarına uğramak zorunda kalan Rus gemilerine Çinliler yapmadıklarını bırakmıyorlar... Gemide arama-tarama yapıp Kuzey Vietnama gidecek malzemeyi didik didik ettikten başka, bazan tahrip de ediyorlar; gemi mürettebatını tartaklayıp dövdükleri de oluyor.

Çinlilerin nedir Ruslardan istediği diyeceksiniz?

Biliyorsunuz, Kuzey Vietnam 20 yıldır savaş içinde olan bir ülke... Ruslar, Kuzey Vietnamlılara barışın ne olduğunu anlatan barış beyannameleri kaçırmasınlar diye yapıyorlar zahir Çinliler bütün bunları!

Reşit AŞÇIOĞLU

«AÇIK FİKİRLİ!»

İdealinizdeki yuvayı size

AKBANK

veriyor

(Ak. : 76)

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

BAHARIN ZAMANI GELDİ A CANIM!..

Ey baharı karnabahar sanan âşıklar... İşte her yer ve herkes yeşillenmeye, ağaçlar çiçeklenmeye, kuşlar ötmeye başladı... Ne duruyorsunuz, hemen iki kaşarlı sandviç alıp kendinizi yeşil tabiatın koynuna atın... Belediyenin yeşil sahalarında yan gelip yatın... Yalnız dikkat edin, baharda adamı aşk çarpar... Çünkü bu mevsim bol bol âşık olunur... Ve otlar yolunur... Sevişin, sevişmek, aşk herkesin hakkıdır...

Haharizâde Ahmet BAHARİ

TEST: BAHARIN FARKINDA MISINIZ?

Birçok insan bahar geldiği halde hâlâ kendilerini kışta sanırlar. Bu gibi terbiyesizlere baharın geldiğini hatırlatmak millî ve hissî bir vazifedir. Onları bir kenara bırakalım ve işimize bakalım... Sizin, bahar gelince farkına varıp varmadığınızı belli edecek test'i sunuyoruz. Aşağıdaki soruları okuyup düşünmeden bir kerede cevap verirseniz, baharın geldiğini anlamışsınız demektir.

1 — Bahar geldiğinde midenizde bir ekşime, kalbinizde bir sıkışma, karaciğerinizde bir kazıntı, içinizde bir bulantı duyar mısınız?...

2 — Erkekseniz kadınlara, kadınsanız erkeklere karşı bahar geldiği zaman, bir, nasıl söyleyeyim, bir istek, bir şeyler, bir takım şey yapmak gibi falan, anlayın işte... Sizde ondan olur mu?...

3 — Hayatı daha toz pembe mi görürsünüz, yoksa koyu mor mu?...

4 — Yanınıza sizin cinsinizden olmayan birini alıp kimsenin göremiyeceği yerlere gitmek ve sonra orada o insanı öldürmek aklınızdan geçer mi?...

5 — Tam bahar geldiği zaman mı âşık olursunuz, yoksa biraz daha bekler misiniz?...

6 — Bahar hakkındaki bilgileriniz içerisinde, hangileri kokar, hangileri kokmaz?...

7 — Hiç bahar mevsiminde yanınızda bir kız olduğu zaman, üstünüze bir kaç kişi geldi mi?...

8 — Haşlanmış yumurta ne zaman yenir?...

9 — Bahar geldiği zaman hemen onu karşılar mısınız?... Yoksa evde yokum mu dersiniz?... Düşünün ve üç kerede cevap verin...

10 — Baharda durup dururken hoplamak, bağırmak gibi anormal şeyler yapar mısınız?...

11 — Bütün insanları baharda daha güzel mi görürsünüz, yoksa gözlük mü takar öyle bakarsınız?

12 — Bahar senede kaç kere gelir?... Ve kaç kere gider?...

13 — Bahar üstüne söylenmiş bir şiiri yavaş sesle söyleyin... O kadar yavaş değil, duymuyoruz...

14 — Netice olarak, baharda mutlu musunuz, yoksa kurtlu musunuz? Asıl mesele budur... Yukardaki sualler şaşırtmak için sorulmuştur... İttilaınıza arz olunur... Mersi.

Bahar nasıl bir mevsimdir?

Bahar tabiî ki yemyeşil bir mevsimdir. Kadınlara göre, her bahar yeşil renk modadır. Açık yeşil, koyu yeşil, türbe yeşili, cam göbeği yeşil, bir de Abuzittin yeşili... Baharda bol bol yeşillik yemeli, yeşillenmeli ve kimseye bir şey dememelidir.

KAÇ TÜRLÜ BAHAR VARDIR?: Ansiklopedi Naturele göre bir türlü bahar vardır. Fakat baharatçılara göre tonla bahar çeşidi vardır. Başlıcaları şunlardır:

1 — Yeni bahar. Dolmalarda kullanılır.

2 — Karnabahar. Terbiyelisi güzel olur... Sebzedir...

3 — Nevbahar. Lisan-ı Osmanîde yenibahar mânâsına gelir, fakat yemeklere konmaz. Başka bir yere konur...

4 — Âdî bahar. Mevsimdir... Asıl maksadımız da budur...

BAHARDA NERELERE GİDELİM?: Ailesine ve adamına göre gidilecek yerler değişir... İnsanlar genel olarak baharda kırlara giderler... Ağaçlık yerler daha tercih edilir... Çünkü orada salıncak daha iyi kurulur. Bir müddet ip atlamak, dolma, haşlanmış yumurta yemek, sonra salıncaktan düşmek bahara ayrı bir renk katar.

Bahardan en çok faydalanan mahlûkat âşıklardır. Bahar gelince insanın kanı kaynadığından taşmaması için hemen indirmelidir... Âşıkların baharda gidecekleri yerler çok dikkatle seçilmelidir. Çünkü bir takım iki ayaklı haşerat âşıkları ısırmaya kalkar... Bahar gelince haşarat da çıkacağından âşıkların yanlarında bol miktarda D.D.T. bulundurmaları insaniyet bakımından zorunludur...

BAHARLIK GİYECEKLER: Baharlık giyecekler de iyi seçilmeli, yoksa giymekten tabiî vaz geçilmelidir... Baharda genel olarak pardesü, korse, tayyor, lizöz giymeyi âdet edinenler bu hususta haklıdırlar... Baharda birden hava bozabileceği için temkinli olmalı, havanın bozacağını anlar anlamaz evlere sığınmalıdır... Evler baharda en emin sığınaktır... Otobüs durakları da zamanında işe yarayabilir...

BAHAR ÜSTÜNE MANALI SÖZLER

Baharda bu yıl bir melâl var. — **Yok canım.**
Bahar geldi beyim, evde durulmaz. — **Hizmetçi.**
Başkadır şu İstanbul'un baharı. — **İstanbul baharatçısı.**
Nisan Mayıs ayları, gevşer gönül yayları. — **Somyacı.**
Çiçekler derleyelim, bir demet eyleyelim... — **Çiçekçi Pembe.**
Baharın gülleri açtı... — **Bizimkilere hastalık geldi.**
Baharı görmeden yaz geldi geçti ... **Eskimo.**

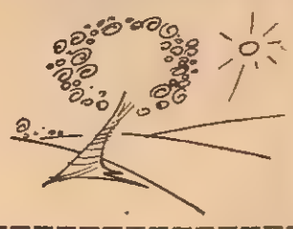

İLKBAHAR

Cıvıl cıvıl ötüşür baharda kuşlar,
Çiçekler mis gibi kokar, yalan mı?...
Kuru köfte, dolma bir de kalınca ip,
Ne o Hüsnü, o paketteki salam mı?...

Kuralım salıncağı en yüksek bir dala,
Ben sallayayım komşunun kızı Sabahat'i,
Sonra bir tenha köşede sıkıştırayım onu,
Bu arada düşürürsün dikkat et saati...

Hava açık, her yer çiçek, aşk ve muhabbet zamanı
Geçen baharda araklamıştım halamın kızı Nazan'ı...
Ey kalbim bu bahardan ne zevk aldın?
Etrafı seyredeyim derken dolmalar bitti aç kaldım...

Halûk Şevket

Bahar üstüne şiirler

●

BAHARDAKİ KIZ

Yıldız Parkında bir kanepe,
Kanepede bir yazı,
Süheylâ ile Zühtü...
Ve bir tarih... Üç nisan,
Görünce tabiî bozuluyor insan...
Nasıl oturmuştuk o kanepeye hani
Bir elim omuzunda bir elim de...
Terbiyesiz deme bana kızım...
Bak şimdi aynı kanepede yalnızım...

Asaf İçlisöyler

İSTANBUL'DA BAHAR

Her semtinde bir başka râşe, bir başka mâna,
Çamlıca, Hisar, Küçüksu ve de Samatya,
Ey bahar geldin mi gene diyar-ı dersaadete?
Çıkalım zemin-ü çimene koş haber ver İzzet'e...

Serbeser yatalım bir ağaç altında ikimiz,
Baharın kokusunu çekelim ta be sabah genizden
Ey zalim dikkat ettin mi bir sefine geçiyor şimdi denizden...

İstanbul'da bahar bir başka mânadır heyhat,
Bunun esrarını bilir sade bizim Acem Cevat,
Her bir mahlûk kalkmış da baharda sevişir,
İkimize sadece birkaç yalancı dolma yetişir...

Ahmet Şinasi

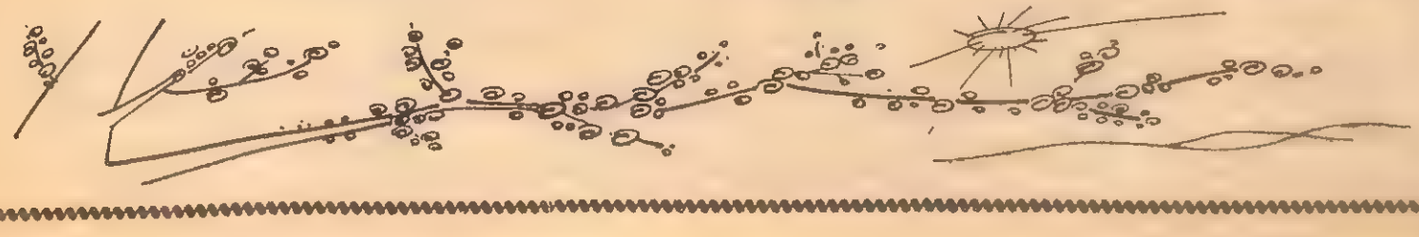

SIPA

MUZAFFER İZGÜ

— 15 —

Teşekkür etmeşini ya bilmiyor, ya da teşekkürün üstünde bir kelime arıyor. Bilemedi, bulamadı... Yanıma başka biri yanaştı:

— Seni buraya niçin attılar arkadaş? diye sordu.

— Neresi burası? dedim.

— Nezarethane. Hiç düşmedin mi buraya?

— İlk kez geliyorum... Hani fena yer değil! Yalnız biraz havadar değil. Şuradan genişçe bir iki pencere açılsa, duvarlar da bir badana edilse daha iyi olacak.

— Suçun ne?

— Benim mi?

— He, senin!

— Bir kızın göğsünü okşadım.

— Nasıl, iyi miydi?

— Ne bileyim, haberim yok ki.

— Ama, okşadım dedin.

— Ben demiyorum canım, kızla komiser, bir de kızın anası diyorlar.

— Suçsuzsun yâni?

— Eh, öyle bir şey!

— Hep öyle derler...

— Kimler?

— Buraya düşenler... Bak, sor şuna, esrar içmedim der, şu çalmadım der...

Bu kez, ben sordum:

— Eee peki, sen niye düştün buraya?

— Sahtekârlıktan.

— Para bastıysan çok ayıp ettin...

— Yok canım... Basit bir şey. Daha doğrusu benim de suçum yok!

— Tamaaam!... Hepimiz suçsusuz, sen suçsuz, ben suçsuz, o suçsuz. Ulan niye öyleyse bizi buraya tıkmışlar be?...

— Dinle arkadaş: Benim bu işte hiçbir kabahatim yok... Ben fakir adamın biriyim. Bildiler zahir benim fakir olduğumu... Üç kişi kahvede yanıma geldiler, arkadaş, dediler, bir bavul var (.....) ye gidecek, tren paran bizden, otel paran bizden, yiyip içeceğin bizden... Büyük bir iyilik edeceksin şu adama. Şu adam dedikleri, köylü suratlının biri... Gideceksin, (.....) ye, bunun oğlu orada asker... Biz tel çektik kendine, gelecek oradaki (.....) oteline, bu bavulu ona teslim edeceksin. İçinde yün kazak var, sonra biraz pestil var, bir iki çamaşır... Allah vekil, içime hiçbir kötülük gelmedi. Yalnız: Bunu postayla neden göndermiyorsunuz? dedim. Dediler, posta gecikecek, çocuk orada soğuktan zatürre olacak...

Bir gün sonra verdiler elime bavulu, bindim trene... Daha tren hareket etmedi, geldi iki kişi. Ne bilirim ben, meğer bu adamlar sivil polismiş. Bana: Hadi gel, dediler. Niye? diye sordum... Gel ulan, fazla konuşma dediler. Geldik buraya... Meğer bavulun içi tepeleme esrar doluymuş... Nerden bilirim ben kardeşim, fakirin biriyim ben... Gördük kırk elli lirayı, hemen he, dedik. Allah fakirliğin gözünü kör etsin!

— Polis Rıza, seni de okşadı mı? diye sordum.

— Ne okşaması be arkadaş, kemiklerimin üstünde adam, hora tepti. Söyle diye...

— Neyi söyleyecekmişsin?

— Arkadaşlarımın kimler olduğunu?... Ben de saydım, işportacı Bekir dedim, tablacı Hüseyin dedim. Çocukların başını da derde yakacaktık ama, bereket onları salıverdiler.

— Kaç gün oldu sen yakalanalı?

— İki!...

Saçı sakalı birbirine karışmış olan biri yanımıza yaklaşarak:

— Tövbe istiğfar edin! dedi.

— Niye? dedim.

— Siz kâfirsiniz!

— Deme yahu?

— Hepiniz öteki dünyada yanacaksınız!

— Niye, odun kıtlığı mı var orada?

— Sırat köprüsünden aşşağı yuvarlanacaksınız, katran kazanının içinde fokur fokur kaynayacaksınız.

Kızdım adama:

— Çekil ulan başımızdan!

— Hele sen delikanlı!...

— Eee, ben delikanlı!

— Sen, sen var ya, seni ben kendi elimle atacağım katran kazanına! Haydi durmayın, elham okuyun, kulhüvallah okuyun!... Okuyun ki erisin bu demirler, dışarı çıkalım, insanları doğru yola getirelim!

— Bu kim? diye sordum esrar kaçakçısına.

— Bu, dört yaşındaki bir kıza tecavüz etmek istenmiş, yakalanınca, enayi şimdi de deli taklidi yapıyor.

Biri yanaştı yanıma:

— Sigaran var mı arkadaş? diye sordu.

— Yok, dedim.

Saçı sakalı birbirine karışmış olana döndüm:

— Peygamber misin sen ulan? dedim.

— Hayır, halifeyim...

— Haydi oradan budala!... Halifelik kalkalı nice oluyor?

— Tövbe istiğfar edin!

— Başlarım lan senin istifrandan ha!...

Yumruğumu havaya kaldırınca, kös kös gitti, köşesine oturdu.

— Ne yaparlar şimdi bizi? diye kaçakçıya sordum.

— Vallahi ben de bilmem bu işleri ama, galiba mahkemeye verirler, dedi.

— Yâni hâkimin karşısına?

— Evet...

— Yaşşadık.

— Niye?

— Her halde hâkimin arıları vardır?

— Ne arısı?

— Kafasındaki arılar canım... Benim kafam arıyla dolu. Seninkinin içinde arı yok mu?

Adam, tuhaf tuhaf suratıma bakmağa başladı:

— Sen abuk subuk konuşuyorsun, dedi.

— Deli miyim yâni?

— Yok canım, azıcık çatlak!

Devekuşu gibi kafasını kuma gömüp gerçeği kimsenin bilmediğini sananlara her yerde rastanır...

artık memleketimizde herkes biliyor ki daima en iyisi dyo çeşitleri arasındadır

SADOSAN, memleketimizde boya sanayiinin kurucusu ve haklki önderi DYO işletmeleri tarafından imal edilen en üstün kalite mat plâstik boyadır.

- zarif ve modern 48 yeni renk
- evin dekorunu tamamlıyan fevkalâde bir fon teşkil eder
- 20 dakikada kurur
- kokusuzdur, kolayca yıkanabilir
- duvarın nefes almasını sağlar
- harici boya işlerinde dış tesirlere % 100 mukavimdir

SADOSAN bir dyo mamulüdür

DYO TEK BAŞINA DİĞER BÜTÜN BOYA FABRİKALARININ TOPLAMI KADAR SATIŞ YAPIYOR

(Ak.: 77)

— İster misin buradan çıktıktan sonra arkadaş olalım!

— Beni kolay kolay salmazlar gibime geliyor.

— Ya beni?

— Bilmem!... Ne bilirim ben?

Ondan sonra hiçbir şey konuşmadık bu adamla. Biraz sonra, kapıya bir bekçi gelerek beni çağırdı. Bekçi:

— Düzelt ulan şu pantalonunu! dedi.

— Hadi be sen de, dedim.

İsterlerse dövüp öldürsünler, sanki umurumda.

Bir arabaya bindirdiler. Araba hareket etti. Yanımdaki polise:

— Nereye gidiyoruz? diye sordum.

— Mahkemeye, dedi.

— Orada hâkim var mı?

— Var.

— Ne olur, bana bir kalem verir misiniz?

Verdi...

— Bir parça da kâğıt?

İçimde bir sevinç... Nasıl olsa hâkim beni serbest bırakacak. Hiç inanır mı o yalancılara? İnanmaz... Kalemi elime alıp düşünmeğe başladım.

«Hâkimin arıları».

Güzel bir şiir olmalı bu!

«Hâkimin arıları...
Sıpa'nın arıları...»

Evet, üçüncü mısra?

«Komiserin karıları».

Olmaz, beğenmedim bu şiiri! Karaladım.

«Benim arım bal arısı
Hâkiminki bey arı
Komiserinki eşek arısı
Şikâyetçi kimin karısı?»

Eh, bu dörtlük fena değil. Polise:

— Okuyayım mı sana? dedim.

Adam ne de olsa, şiirden anlayan cinsten, parmakları uzun, gözleri üzgün ve süzgün...

— Oku, dedi.

Okudum...

— Nasıl?

— Çok güzel!

— Şimdi ikinci dörtlüğü yazmağa başlıyorum.

«Anamı görmedim
Babamı görmedim.
Kız ben sana sövmedim.»

— Okuyayım mı polis efendi?

— Okuma!

— Neden?

— Okuma işte o kadar!

— Ben de senin ruhunda bir sanatçı yönü var olduğuna inanmıştım, aldanmışım. Ne yazık!... Sahi, zaten sanatçı yönün olsa polis olmazdın, değil mi? Sen dinleme, ama ben yine yazacağım. Hem de bu kez, bir halk mânisi yazacağım:

«Kaşları kara
Gözleri elâ
Bir şarkıya
Bin türlü belâ»

— Vallahi polis âbi, ben sadece şarkı söyledim o kadınla kıza. Yemin sana, şarkım, onlara da değildi, yolaydı, tüm insanlaraydı, kaldırımlaraydı, mutluydum, şendim... «Elâ gözlerini sevdiğim dilber - Göster cemâlini görmeğe geldim». İşte bu idi şarkı... Polis âbi, sen Karacaoğlanı bilir misin? Yok canım, nerden bilirsin!

Araba durdu... Polis ellerimi kelepçeledi. Şu kelepçe de amma hoş ha, kadınların altın bileziğine benziyor. Arada küçücük bir fark var, bunun kilidi var, onun yok...

— Kaç lira bunlar polis âbi?

— Ne yapacaksın?

— Ucuzsa alıp bilezik yapacağım.

— Yürü!...

Yürüyelim arkadaşlar!...

Çıktık hâkimin karşısına. Dâvâcı kadın, kız ve dolmacı da orada. Hâkim sordu:

— Adın?

Festival başladı yine...

— Sıpa!

— Sıpa mı?

— Evet, Sıpa!...

(Devamı var)

Çamaşır KAÇAKÇILARI
Yazan-Çizen-
Suavi Sualp
9
BİR ANDA VAHŞİ VE GADDAR BİR TAKİP BAŞLADI.
KOŞ HÜSNÜ- SADECE KAÇ- MAYI DÜŞÜN
BENİM DE BAŞKA BİR ŞEY DÜŞÜN- DÜĞÜM YOK!
DURUN. YOKSA MIHLARIM! HAYRET, HÂLÂ KAÇIYORLAR ULAN!
DAN DUN
VATERLO JAK'IN TABANCASI İKİ KERE PATLADI. FAKAT ŞAKİR VE HÜSNÜ ALT GÜVERTE- YE LANGIRT DİYE ATLADI.
ANNE!.. GELİYOR!
ŞAKİR AĞBI ÇABUK ÖLME. DEN ŞU FİLİKA- YA DALALIM DA BİRAZ NEFES ALALIM
SANİYENİN 36 DA BİRİNDE ŞAKİR VE HÜSNÜ FİLİKA NIN İÇİNE LEFONİ OLDULAR
BALIK- LAMA AT- LA, DAHA FERAHLIK VERİR
ATLA MAK YA HUT ATLA- MAMAK!
BİRDENBİRE NERE- YE GİTTİ BU KERİZLER. AMA VATERLO JAK'IN ELİNDEN KİM KUR- TULMUŞ Kİ
ORDA..
YAKA- LANIRSAK FENA ŞAR- ŞAFLADIK
VAY ANASINI ÇU- VALLADIK BE SAHİ- DEN YOKLAR
JAK BİRDEN DO DİYEZ BİR ISLIK ÇALDI.
Füüüüyt!..
27 NUMARA- LI PAROLA!
JAK ŞİNYAL VER- Dİ KOŞ SOLUK BENİZ BİR AĞMAZ VAR
DUR AYOL YAVAŞ KOŞ.. UNUTMAKİ YANINDAKİ KADIN.
ŞENLİK VAR ŞEF DURULUR MU
NEDEN O ISLIĞI PAT- LATTIN JAK? NE VAR?
KOMBİ- NEZONU BULDUM.
YAŞSA!
PRAN
BULDUN MU? HAYDİ VER NE DURUYOR SUN?
YANİ ARAKLIYAN LARIN PEŞİN- DEYKEN. BİRDEN TOZ OLDULAR
Haftaya SANDAL İNİNCE DENİZE

KAYDIM!..

KUZEY İtalya'da Boreçelli ilçesindeki papaz, bu yere tâyin olduğu günden beri günah çıkarmaktan gına getirmişti. Buranın kadınları mı çok arzulu yoksa kocalarda mı hayır kalmamış, papaz bunu bir türlü anlayamamıştı... Günün her saatinde gelen kadınların önce maceralarını dinler, sonunda klişe halindeki duasını yaparak, günahlarını affeder ve yolcu ederdi. Amma, aynı kadının ertesi günü tekrar geleceği ve yeni bir macera ile günahlarını temizleteceği de muhakkak idi. Bir gün karar verdi: Uzun uzun hikâye dinlemiyecekti. Her kim bir günah işledi ise kısaca «Papaz efendi bugün kaydım...» diyecek ve o da «affettim» cevabını verecek ve gelenleri böylece savacak ve işinde büyük bir sürat temin etmiş olacaktı.

Bundan sonra işleri hakikaten kolaylaşmıştı... Günde yirmi, otuz kadın geliyor ve rumuzu söylüyor, papaz affediyordu.

Gelgelelim bir gün papazın tâyini çıktı ve yerine peder Duranti'yi gönderdiler. Eski papaz hareketinden evvel, ilçe kadınları ile arasındaki parolayı selefine söylemek istedi ise de fırsatını bulamadı ve Belediye Reisini ziyareti sırasında meseleyi reise açtı ve yeni papaza bu durumu bildirmesini ondan rica etti.

Belediye Reisi, mazbut ahlâklı ve pek kibar bir adamdı. Gidip yeni papaza açılamadı. Fakat, ilçe kadınları mutad ziyaretlerini yapmaya başladılar. Gelen kadın «kaydım» diyor, papaz ne cevap vereceğini şaşırıyor amma, dini telkinini de yaparak «Allah taksiratını affetsin kızım» diye mutad cevabını ilâve ediyordu.

Peder Duranti bu işe çok şaşmıştı. Düşündü, taşındı ve olsa olsa ilçe yollarının bozuk olmasından dolayı bu kadınların kaydığını tahmin etti. Bunun için Belediye Başkanına bir ziyaret yaptı ve bu kadınların her gün kayarak kendilerini yaralamalarından yakınarak, yolların süratle tamir edilmesini başkandan rica etti.

Belediye Başkanı, durumu bilmekte ve fakat yine de peder Duranti'ye hakikati söyleyememektedir. Hık, mık etti ve bu arada da «Muhterem peder, yollarımız son derecede muntazamdır ve hemen hepsini geçen ay asfalt yaptırdık, kayıp düşmelerine imkân yok» dedi.

«Aman nasıl olur, dedi peder, bizzat sizin refikanız dün tam üç defa kaydığını söyledi...»

Sümerbank taksitle satışlara devam ediyor. — Gazeteler -

— Mini-etek giymene izin verdim ama, taksitle giyinmene asla razı olamam!...

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8-10, Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Fiatı : 100 kuruştur.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İyi plânlanan ve yürütülen
bir reklâm ve tanıtma faaliyeti
bir müessese için
masraf kapısı olmaktan çıkar;
karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : ..... — 75)

(İlâncılık : 5948 — 78)

Milletler Gülüyor

Sır

Avrupa'lı genç doktor, etnoloji etütleri yapmak için Afrika'daki yerli kabilelerin arasında yaşıyordu. Olacak bu ya, gelişinden bir yıl sonra kabilenin tarihinde görülmemiş bir şey oldu, zenci bir kadın, milletin şaşkın bakışları arasında nur topu gibi beyaz bir çocuk doğurdu.

Doktoru ormanda kıstıran kabile şefi:

— Siyah bir annenin beyaz bir çocuk dünyaya getirmesini bana izah edebilir misiniz? dedi.

Canı sıkılan doktor ne cevap vereceğini düşünürken, bakışları bir koyun sürüsüne takıldı. Takılması ile de kendini ithamdan kurtaracak bir sebep buldu. Bembeyaz koyun sürüsünün ortasında bir tane de simsiyah kuzu vardı.

— Bakınız, dedi, beyaz koyunların arasında simsiyah bir kuzu... Peki, siz bunu bana nasıl izah edebilirsiniz?

Yumuşayan şef başını önüne eğdi, doktorun omuzuna dostça vurarak:

— Siz şu siyah kuzu olayını unutun, ben de beyaz çocuk olayını unutayım, dedi. Tanrının cilvesi işte... İnsanın ayıbını yüzüne vurmak için akıl almayacak işler yapıyor!

— Kocacığım, sesin bitişik odadaymışsın gibi yakından geliyor!

Bir tabiat olayı

Genç Fransız mühendisi, maden araştırmaları yapmak için çalıştığı şirket tarafından Afrika'ya gönderilmişti. Güzel eşini de yanına alarak, Abidjan'da tuttukları bir eve yerleştiler. Birkaç gün sonra, Moritanya'ya gitmesi için haber gelince, altı hafta sürecek bu yolculuğa yalnız başına çıkmaya karar verdi. Gerçi kadıncağızın canı çok sıkılacaktı ama, sayılı günler çabuk geçerdi. Fakat evdeki hesap çarşıya uymadı, altı hafta diye düşündüğü ayrılık, tam altı ay uzadı.

Eve geldiğinde büyük bir sürprizle karşılaştı. Karısı doğum yapmıştı. Ve o sarışın kadın, sanki bir marsık yavrulamıştı! Bembeyaz kundak içindeki simsiyah bebeği kocasına uzatırken:

— Bunda şaşılacak bir şey yok sevgilim, dedi. Kanaatimce, basit bir «Osmos» olayıdır bu. Mayilerdeki bazı cisimlerin birbirine geçmesine «Osmos» dendiğini okul sıralarından hatırlarsın canım...

Adamın konuşacak halde olmadığını görünce devam etti:

— Sen gitmeseydin, ben bu derece üzülmiyecektim. Ben üzülmeseydim, sütüm çekilmiyecekti. Sütüm çekilmeseydi, çocuğa zenci bir süt anne tutmak zorunda kalmayacaktım. Siyah bir kadının sütünü emen çocuk beyaz olmaz ya...

Aradan seneler geçti, aile Fransa'ya döndü. Siyah çocuğunu yanına alan beyaz baba, annesini ziyarete gitti' Torununun rengini gören babaanne bastı çığlığı! Adamcağız zenci dadı ile osmos olayının çocuğun rengini etkilediğini uzun uzun anlattı.

— Yaa... dedi kadın. Sen dünyaya geldiğin zaman, benim de sütüm yoktu ve bu yüzden sana bir yıl kadar inek sütü içirmiştim. Demek aynı osmos olayı yüzünden bugün boynuzlu oldun!

Ne olmuş?

Bahçede keyifle güneşlenen dedesinin kucağına atılan çocuk:

— Günaydın büyük baba, dedi.

Seksenlik dede, torununa cevap vereceği yerde, boğuk seslerle bir şeyler mırıldandı. İki adım gerileyen çocuk, korkuyla yine dedesine seslendi.

Dedenin hırıltıları devam ediyordu. Ne yapacağını şaşıran çocuk:

— Anne koş, büyük babama bir şeyler oluyor! diye bağırarak koştu eve. Annesi de olanlardan bir şey anlayamamıştı:

— Neyiniz var baba, hasta mısınız? diye sordu, acayip hırıltılardan başka cevap alamadı.

Zavallı kadın telefonla durumu kocasına bildirdi, adamcağız tanıdığı bir doktoru da yanına alarak, soluk soluğa eve geldi. Bahçeye indiklerinde, dede hâlâ hırıldamakla meşguldü. Yaşlı adama sokulan doktor:

— Söyle bakalım büyük baba, dedi, hasta mısın?

Hırıltıyı kesen ihtiyar:

— Neden hasta olayım? dedi. Tanrıya şükür demir gibiyim!

— Peki ama, az önce hırıltıya benzer bir takım sesler duydum...

— Haa... O mu? dedi ihtiyar. Gençliğimde moda olan şarkıları söylüyordum.

— Ne kadar tutumluyum bak, bir çile yünden kendime bir elbise çıkardım!

— Tam zamanında geldin kocacığım... Bu adam bana kötü tekliflerde bulunuyordu!

Doktorda...

Hastayı kanapeye yatıran ruh doktoru:

— Şikâyetiniz nedir? Anlatınız, dedi.

— Her gece aynı rüyayı görüyorum doktor, diye cevap verdi hasta. Bir koyun oluyorum ve başlıyorum otlamaya!...

— Bu o kadar önemli değil ki canım.

Hasta dehşetle yerinden fırladı:

— Nasıl önemli değil doktor?.. Her gece bir şilte yiyorum!

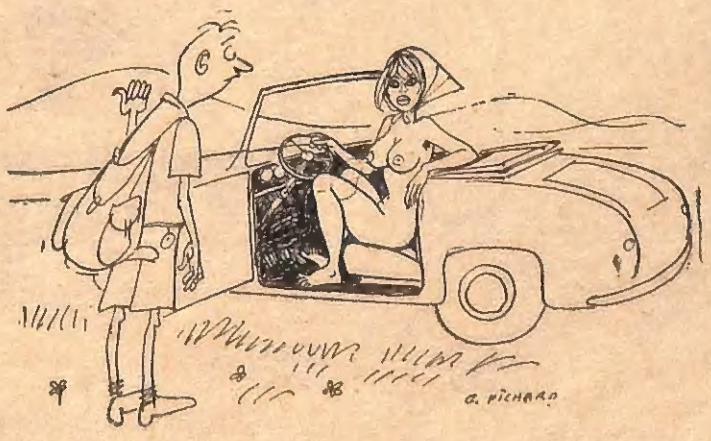

— Ne bekliyorsunuz?.. Binsenize!..

Acı haber

İki eski arkadaş yolda karşılaşmışlardı, işi tıkırında olanı, memur arkadaşına:

— Sana bir haberim var ama, sakın üzülme, dedi.

Arkadaşı sordu:

— Yine alacaklılarımdan biri mi iflâs etti?

İş adamı:

— Hayır dostum, dedi. Kavga gürültü kendine bir vizon manto aldıran karım bugün onu giyip, sizin madamı ziyarete gitti!

Dünya Karikatürleri

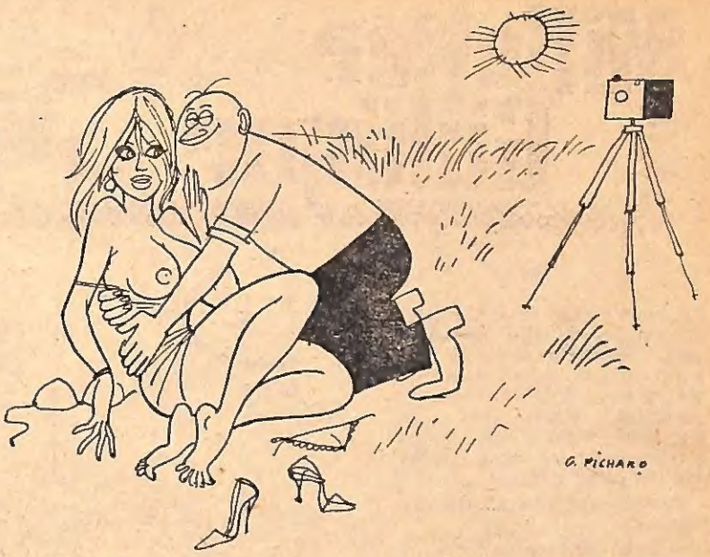

— TİPİM DEĞİLSİNİZ, SİZE POZDAN BAŞKA HİÇ BİR ŞEY VEREMEM !..

— SESİNİZİN TONUNA ÇOK DİKKAT EDİN LÜTFEN... DÜN AKŞAMDAN BERİ HİÇ BİR ŞEY YEMEDİ !..

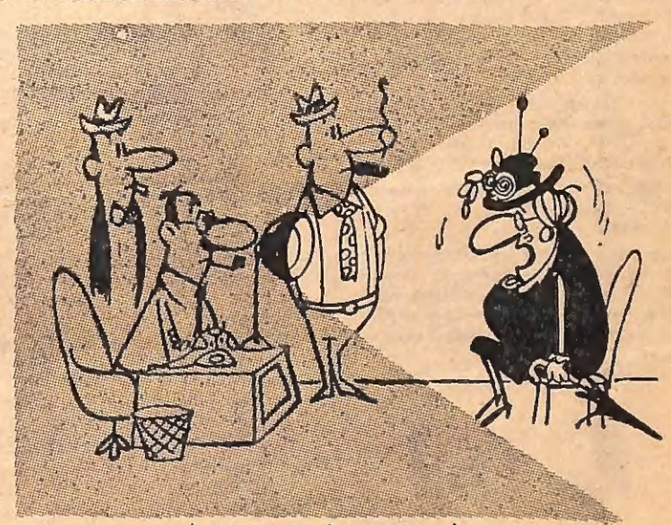

— YETER !.. YETER !.. YETER !.. YAŞIMI İTİRAF EDİYORUM İŞTE !..

— SEVGİLİ YAVRU HALÂ BANYO YAPIYOR !..

— HEEEY !.. KÖPÜĞÜ NEREDEN ALDINSA YERİNE KOY BAKALIM !..

Tasarruf mevduatı sahiplerine

1968'de

9 MİLYON

lira tutarında ikramiyeler

Size de en güzel yuva... size de servet

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

908

(Reklâm Moran : 886 — 72)

Akbaba

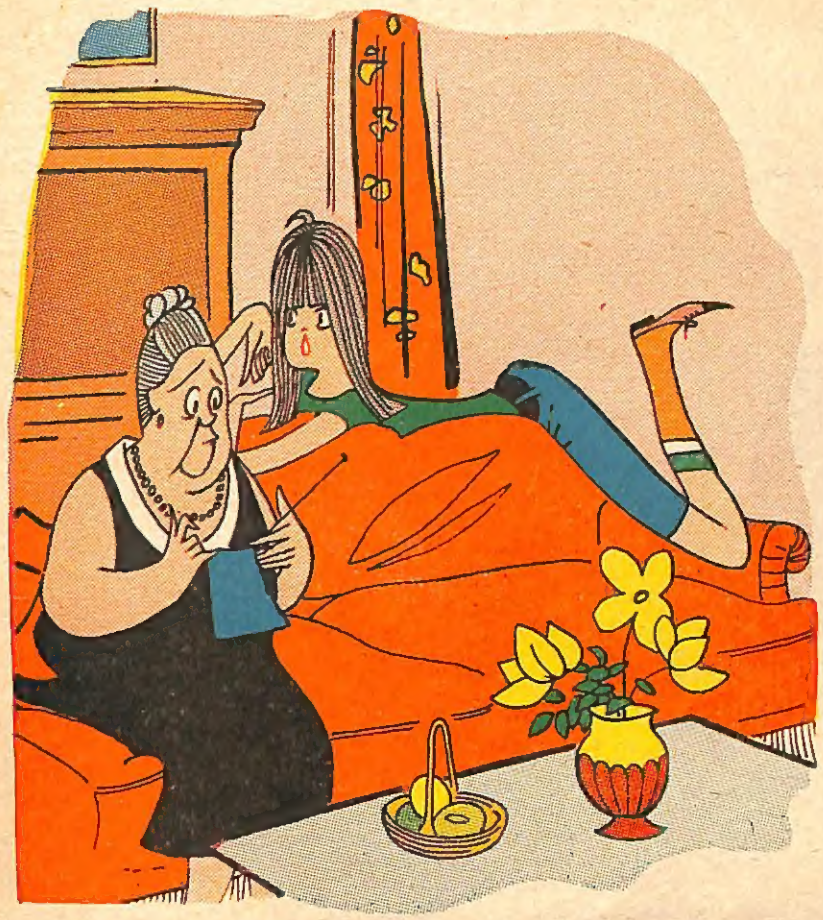

– KONUYU DEĞİŞTİRME ANNE . YANINA CINSİYET BİLGİMİ ARTTIRMAK İÇİN GELDİM !..

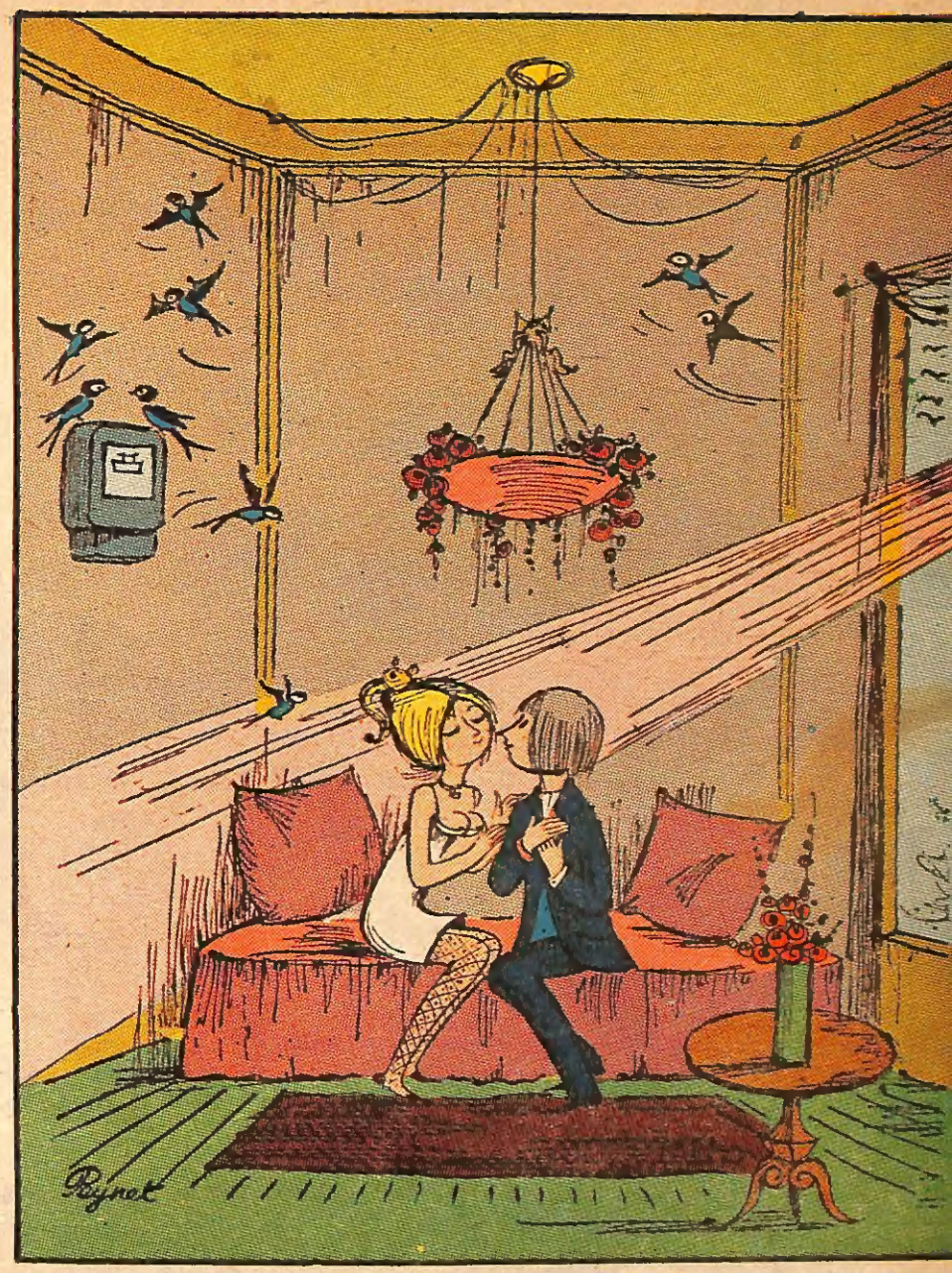

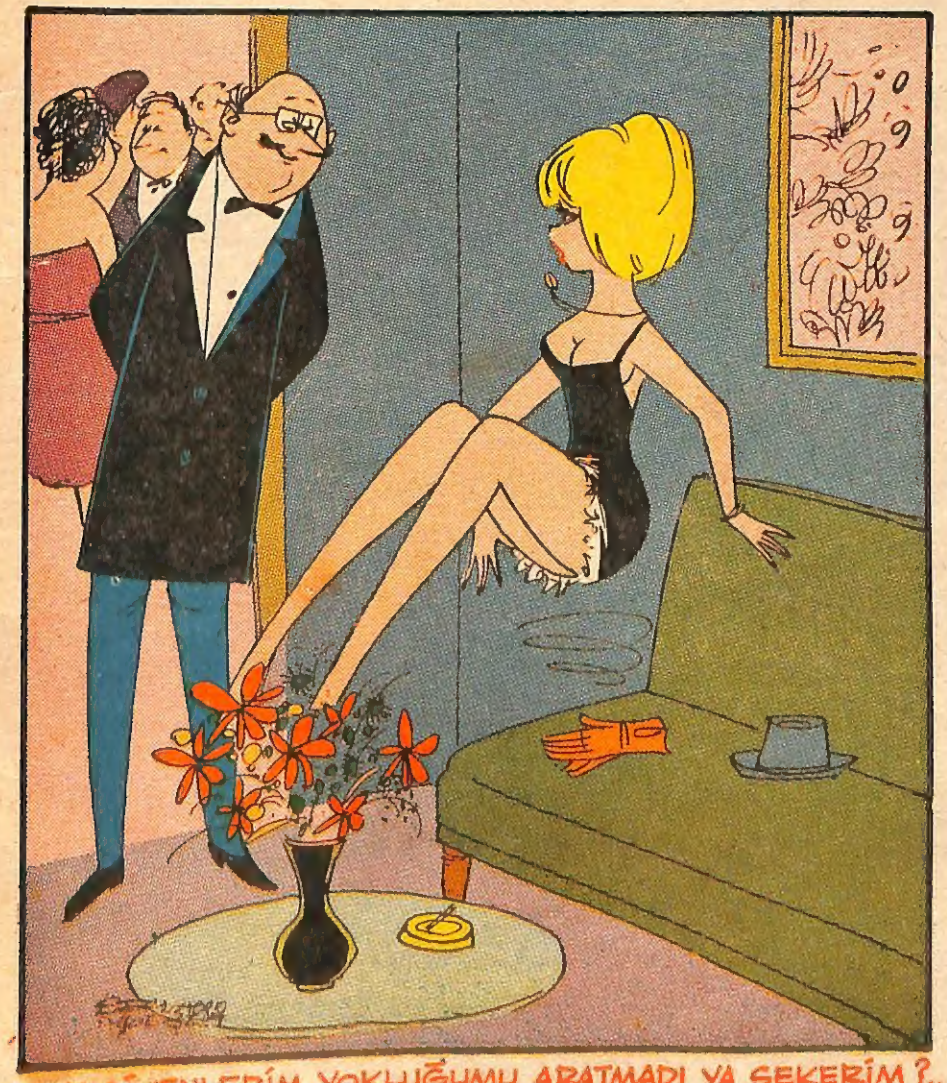

– ELDİVENLERİM, YOKLUĞUMU ARATMADI YA ŞEKERİM ?..

– ÇİÇEKLER , KUŞLAR , HERŞEY BİR TARAFA ... BAHARIN GELDİĞİ KALBİMİN ÇARPIŞINDAN BELLİ SEVGİLİM !..

– BANA NE SÖYLEDİ Kİ BU KADAR KIZARDIN ?..